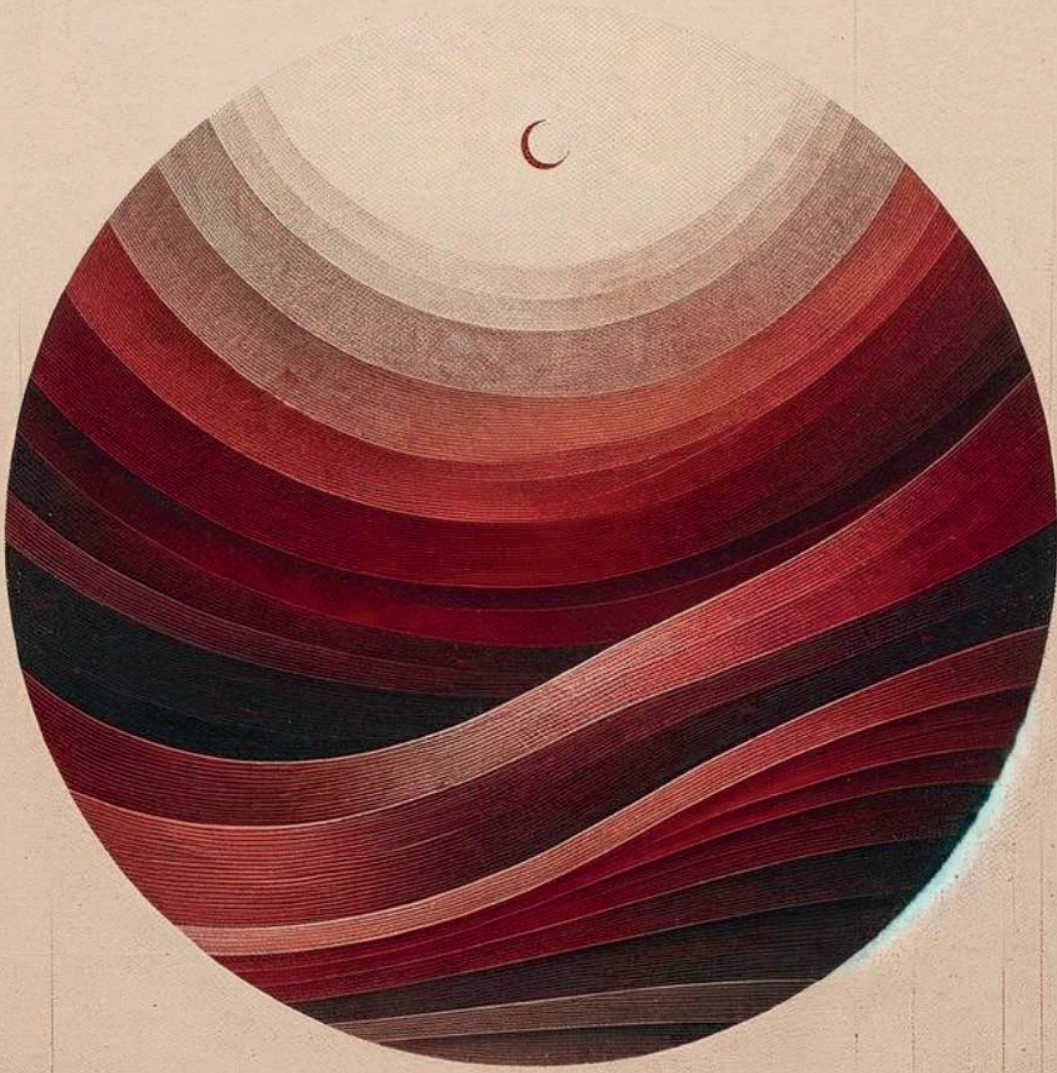


Türkiye'de 100 Yıl Böyle Geçti
Sağlıkta Olanlar
(1923 – 2023)

Zafer Öztek



Türkiye Cumhuriyeti yüz yaşına erişti. Ulu Önder Mustafa Kemal'in ifadesiyle yüz yıl önce "fakr-u zaruret içinde" olan ülkemizde sağlık alanında yapılanlar hayranlık verici. Diğer sektörler gibi sağlık sektörü de yoktan var edildi. Dalgalı bir sağlık politikası sonucunda pek çok alanda başarılar elde edildi. Sıtma, trahom, lepra, verem, çocuk felci başta olmak üzere bulaşıcı hastalıklar kontrol edilebildi; demografik alanda büyük başarılar sağlandı; yaşam uzadı. Öyle sistemler uyguladık ki uluslararası bildirgelere örnek oldu. Sağlıkçılarımız pek çok ülkede aranılan kişiler oldu; Nobel ödülü kazandılar, aşılar geliştirdiler; en seçkin üniversitelerde eğitici oldular. Diğer ülke vatandaşları tedavi için ülkemizi tercih etmeye başladı.

Pek çok başarının yanısıra olumsuzluklar da yaşadık ülkemizde. Gerçek birinci basamak hizmetlerinin en etkili uygulandığı ülkelerdendik bir zamanlar. Artık değiliz. Hemen bütün aşıları ürettiyorduk bir zamanlar. Artık üretmiyoruz. Hekimlere güven ve saygı vardı bir zamanlar. Artık sağlıkçıların uğradığı şiddet olaylarına tanık oluyoruz. Hekimlerimiz, hemşirelerimiz başka ülkelerde arıyorlar huzurlu çalışma ortamını. Geldiğimiz noktada hala ciddi sorunlarla karşı karşıyayız. Bu sorunlarla mücadele ederken, geçmişi hatırlamalı ve olan bitenlerden dersler almalıyız. Sağlık alanındaki olayların tümünü ve ayrıntılarını dile getirmek kuşkusuz çok güç. Elinizdeki listede, sağlık sektörünün Cumhuriyetimizin yüz yılı içindeki yolculuğunu yıllara göre kuşbakışı olarak gözden geçirecek ve hatırlanmaya değer olayların başlıcalarını bulacaksınız. Listedeki her olay, ayrıntısıyla incelenmeye ve dersler çıkartmaya değer.

- 1923**
- 24 Temmuz 1923 tarihinde Lozan Barış Anlaşması imzalandı; Anlaşmanın IV. bölüm I. kesiminde, sağlık İşleri adı altında kararlaştırılan hükümlere yer verildi; 114. maddesinde, İstanbul Sağlık İşleri Yüksek Kurulunun kaldırılıp, Türk kıyı ve sınırlarının sağlık örgütüyle, Türk Yönetiminin görevli olduğu belirtildi.
 - 1923 yılında yapılan İzmir İktisat Kongresinde savaş ve zorunluluktan dolayı nüfusun artması sonucu hayatın korunması ve hayatta kalabilme mücadelesi için çalışmaların yapılması gerektiği belirtildi.
 - Bakanlığın istek ve onayı ile İstanbul Özel İdaresince Verem Savaş Dispanseri açıldı. Böylece, verem hastalığı ile mücadele başlamış oldu. Cumhuriyet dönemindeki ilk verem savaş derneği 1923'te, Dr. Behçet Uz ve arkadaşları tarafından kurulan İzmir Verem Savaş Derneği'dir.
 - Numune Hastaneleri açılması planlandı.
 - Zorunlu Hizmet Kanunu çıkarıldı; harcamaları Bakanlıkça karşılanacak bir yatılı tıp öğrenci yurdu açılması planlandı; Zorunlu Hizmet Kanunu çerçevesinde Doğu Anadolu'ya ve diğer hekimsiz yerlere gidecek sivil hekimlere özendirici şartlar getirildi; bu yerlere gidecek hekimlere iki katı fazla ücret verilmesi planlandı.
- 1924**
- 18 Mart 1924 tarihinde çıkarılan Köy Kanunu ile sağlık açısından köylünün, köy muhtarlarının ve ihtiyar meclisinin yapması gereken işler belirlendi.
 - 50 yataklı Heybeli Ada Verem Sanatoryumu, Haydarpaşa ve İzmir Bulaşıcı ve Salgın Hastalıklar Hastanesi açıldı. Haydarpaşa ve İzmir Hastanelerinin yataklarının %70'ten fazlası verem hastaları için ayrıldı.
 - İstanbul Üniversitesine bağlı 200 kişilik "Tıp Talebe Yurdu" kuruldu.
 - İstanbul Tıp Fakültesine Bağlı olarak bir ebe okulu ve İstanbul Şişli Çocuk Hastanesi bünyesinde 50 kişilik bir Ebe Öğrenci Yurdu açıldı ve mezunları iki yıllık zorunlu hizmetle yükümlü kılındı.
 - Ankara, Diyarbakır, Erzurum, Sivas Numune Hastaneleri açıldı.
- 1925**
- Sağlık Bakanlığının 1928 yılına kadar numune hastanelerinin arttırılması, ebe ve sağlık memuru yetiştirilmesi, doğum ve çocuk bakımevleri açılması, verem sanatoryumları kurulması, sıtma, frengi, trahom savaşı için özel birimler kurulması, Merkez Hıfzıssıhha Kurumu kurulması, Hıfzıssıhha Okulu açılması, Milli Tıp Kongreleri düzenlenmesi kararları alındı.
 - Trahomla ilgili yürütülen savaşta planlı bir çalışma başlatıldı; Malatya ve Adıyaman'da 10'ar yataklı birer trahom hastanesi yapıldı, gezici ve sabit örgütler kuruldu.
 - Hilal-i Ahmer genel merkezi Ankara'ya taşındı.
 - 21 Şubat 1925'te Kızılay Hemşirelik Okulu açıldı.
 - O dönemde yoğun olarak görülen cüzzam hastalığına karşı sert karantina önlemleri alınıyordu. 1925 yılında Erzurum'da tanısı konulan hastalar, Pasinler ilçesine 1 saat uzaklıktaki Meryem Ana Manastırına yerleştirildi.
 - I. Milli Tıp Kongresi gerçekleştirildi.
- 1926**
- 3 Mart 1926'da 767 sayılı "Türk Kodeksi Hakkında Kanun" çıkartıldı.
 - 28 Nisan 1926'da 831 Sayılı "Sular hakkında Kanun" çıkartıldı. Bu kanun şehir ve köylere sağlığa uygun koşul ve yöntemle su sağlanmasını amaçlıyordu.
 - 13 Mayıs 1926'da "Sıtma Mücadele Kanunu" çıkarıldı.
 - Elazığ ve Manisa 50'şer yataklı Akliye ve Asabiye Hastaneleri açıldı.
 - Diyarbakır'da Kuduz Hastanesi hizmete girdi.
 - Cüzzamlı hastalar Bakırköy'deki Reşadiye Kışlasında kurulan Emraz-ı Akliye ve Asabiye Hastanesinde tedavi edilmeye başlandı. Böylece, cüzzamlılar ayrı bir kuruluştaki değil, bir hastane içindeki bir bölümde tedavi edilmeye başlandı.
 - 1926 yılında çıkartılan 865 sayılı Ticaret Kanununun 1002. maddesinde hastalık durumunda oluşan zararın sigorta şirketi tarafından tazmin edileceğine dair bir hüküm yer alıyordu. Bu hüküm, Türkiye'de özel sağlık sigortacılığının başlangıcı olarak kabul edilmektedir.

- 1927**
- İstanbul Verem Savaş Derneği kuruldu.
 - İstanbul Verem Savaş Derneği katkılarıyla BCG aşısı uygulaması başlatıldı.
 - Konya'da bir kuduz hastanesi açıldı.
 - 24 Ocak 1927 tarihinde "Eczaneler ve Eczacılar Hakkında Kanun" çıkarıldı.
 - Afgan kralı Amanullah'ın Türkiye'ye resmen başvurusu üzerine 1927 yılında Afganistan'a gönderilen hekimlerimiz kurdukları tıp okulları ve hastanelerle laboratuvar ve aşı üretim evleri kurdular.
 - II. Milli Tıp Kongresi'nin gerçekleştirildi.
- 1928**
- Adana'da bir sıtma Enstitüsü kuruldu; asker ve sivil bütün hekimler sıtma stajı yapmaya başladı.
 - 11 Nisan 1928'de 1219 sayılı "Tababet ve Şuabatı Sanatlarının Tarzı İcrasına Dair Kanun" çıkarıldı; Kanununun 30. maddesi gereğince, dış hekimliği uygulama yetkisi yalnızca Dış Hekimliği Okulundan mezun olanlara verildi; diplomasız ebelerin doğum yaptırılmaları yasaklandı.
 - 14 Mayıs 1928'de 1262 sayılı "İspençiyari ve Tıbbi Müstahzarlar Kanunu" çıkarıldı. Böylece ilaçların üretimi ve pazarlanması kurallara bağlandı.
 - 17 Mayıs 1928 tarihinde "Türkiye Cumhuriyeti Merkez Hıfzıssıhha Müessesesi Hakkında Kanun" çıkarıldı. Yasaya göre Kurumun amaçları halk sağlığının korunup geliştirilmesine yardımcı olmak üzere her tür bilimsel araştırma ve incelemenin yapılması, aşı ve serum üretilmesi, ithal edilen ilaç ve diğer sağlık maddelerinin kontrol edilmesi, halk sağlığı, sosyal sağlık sorunları ve bulaşıcı hastalıklarla ilgili bütün işlerle uğraşılması, talep eden kurumlara görüş bildirilmesi, halkın halk sağlığı konusunda eğitimler sayılabilir.
 - Adana, Çorum, Erzurum, Kars ve Malatya'da Doğum ve Çocuk Bakımevleri açıldı.
 - Tıp Fakültesi ebelik okulu ortaokul mezunu kızları ebelik eğitimi için almaya başladı.
- 1929**
- 29 Haziran 1929 tarihinde ilk tıpta uzmanlık tüzüğü yayımlandı. Bu tüzükte uzmanlık dalları serriyat (klinik) (9 dal), laboratuvar (6 dal) ve hıfzıssıhha (1 dal) olarak üç gruba ayrılmıştı. Hıfzıssıhha uzmanlık eğitiminde bakteriyoloji, parazitoloji, ve hıfzıssıhha laboratuvarı ile intaniye kliniği rotasyonları vardı. (4 yıl)
 - Cumhuriyetin ilk örnek köy modeli olan Eti Mes'ut'ta (Etimesğüt) "İçtimai Hıfzıssıhha Numune Dispanseri" binasının temeli atıldı. Dispanser 1930 yılında hizmete girdi.
- 1930**
- 24 Nisan 1930'da 1593 Sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanunu kabul edildi; çiçek, difteri, boğmaca, tetanos, BCG, polio aşılama hizmetlerinin rutin olarak uygulanmasına başlandı; Kanununun 162. maddesi gereğince, nüfusu 10 binden fazla olan belediyeler, çocuk sağlığını korumak amacıyla "süt çocuğu muayene ve müşavere evleri" ismi altında dispanserler açmakla yükümlü kılındı. İstanbul Özel İdaresi ve Belediyesince Bakanlıkça verilen emir gereğince Beşiktaş, Edirnekapı ve Üsküdar da üç dispanser açıldı;
 - 1593 sayılı kanununun 10. maddesine dayanılarak Yüksek Sağlık Şurasının ilk şekli olan "Danışma Kurulu" kuruldu.
 - Sağlık eğitimi ve propagandası çalışmaları kapsamında, özel idareler teşvik edilerek Ankara, Bursa, İstanbul, Ordu, Trabzon, Konya ve Aksaray gibi yerlerde sağlık müzeleri oluşturuldu.
 - İlk "ilaç kodeksi" (*farmakope*) yürürlüğe girdi. Türkiye'de ilaçla ilgili standartlar yapıldı.

- 1931**
- Balıkesir'de bir Doğum ve Çocuk Bakımevi açıldı.
 - Yurtdışından bulaşıcı hastalıklar ve sağlıklı yaşamla ilgili 15 film getirilip halka ücretsiz olarak gösterilmeye başlandı.
 - Okul müfredatına çocuk bakımı ve sağlık konularında dersler konuldu.
 - Verem Savaş Derneği Erenköy'de Verem Savaş Hemşire Okulunu kurdu.
 - Ağız yoluyla uygulanan BCG Aşısı üretimine başlandı.
 - 21 Eylül 1931 tarihinde "Evlenme Muayenesi Hakkında Nizamname" yayımlandı. Buna göre 1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanununun 123 ve 124. maddelerinde belirtilen evlenmeye engel hastalıkların (frengi, gonore, yumuşak şankr, tüberküloz, cüzam, akıl hastalıkları) nasıl araştırılacağı açıklandı.
- 1932**
- Serum üretiminin ülke ihtiyacını karşılayacak düzeye gelmesi sonucu, dışarıdan serum ithali durduruldu.
 - Erenköy Sanatoryumu kuruldu.
- 1933**
- 31 Mayıs 1933'te çıkarılan kanunla üniversite reformu yapıldı; İstanbul Darülfünunu kaldırılıp Maarif Vekâletince yeni bir üniversite kurulması sağlandı; eczacılık ve diş hekimliği tıp fakültesi gibi bağımsız fakülte ve okul oldu.
 - İstanbul Darülfünunu bünyesinde Diş Tababeti Mektebi adıyla eğitim veren okul, 1933 yılında Tıp Fakültesine bağlı 4 yıllık bir yüksekokula dönüştürüldü.
 - Eczacı Mektebi, bağlı olduğu Tıp Fakültesinden ayrılarak Fen Fakültesine bağlandı.
 - 1933 Üniversite reformu sırasında Ord. Prof. Dr. Julius Hirsch koruyucu hekimlik ve hijyen kürsüsünü kurdu.
 - 24 Mayıs 1933'te Hususi Hastaneler Kanunu çıkarıldı.
 - İstanbul Emrazı Asabiye ve Akliye Hastanesinin yatak sayısı 1500'e çıkarıldı; Van'da ise Doğum ve Çocuk Bakımevi açıldı.
 - Refik Saydam Merkez Hıfzıssıhha Enstitüsü'nde semple yöntemi ile kuduz aşısı üretimine başlandı.
 - Türk Hemşireler Derneği kuruldu.
 - Hususi Hastaneler kanunu çıktı (5 Haziran 1933)
- 1934**
- İstanbul Aşıhanesi, Enstitü bünyesine nakledildi ve çiçek aşısı üretimi ülke ihtiyacını karşılayacak düzeye getirildi ve 1934 yılında yabancı ülkelere aşı yardımı yapıldı.
 - Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı'nın bu çalışmaları Atatürk tarafından da fark edilip takdir edilmişti. 01 Kasım 1934 tarihli konuşmasında "*Ulusun, ulus gençlerinin, çocuklarının sağlıkları, sağlamlıkları, gürbüzlükleri üzerine düştüğümüz çok gerekli bir dirilik iştir. Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığının bu yönden bize kıvanç verecek çalışmaları yapmakta olduğunu görmekteyiz.*" demiştir
- 1935**
- Merkez Hıfzıssıhha Enstitüsünde gazlı gangren, şarbon, menengokok, dizanteri ve hemolitik serum üretimine geçildi.
 - Hıfzıssıhha Enstitüsünde Farmakoloji Şubesi kurularak yerli ve yabancı ilaçlar ile diğer hayati maddelerin kontrolüne geçildi.
 - Hıfzıssıhha Ders Notları yayımlandı (Hirsch ve Muhittin Erel)
 - Yeni bir anlayışla çalışacak "Etimesğüt içtimai Hıfzıssıhha Numune Dispanseri" kuruldu; Etimesğüt bucağın merkezi ve köylerine koruyucu ve tedavi edici ve çevre hizmetleri bir arada verilmeye başlandı; 10 hasta yatağı olan dispanser Ankara Numune Hastanesi ve Ankara Doğumevi arasında bir sevk sistemi oluşturuldu.
 - 14 Nisan 1877 tarihinde kurulan ve savaş yıllarında çok önemli görevler üstlenen "Osmanlı Hilal-i Ahmer Cemiyeti"nin adı Saltanatın kaldırılmasından iki gün sonra "Türkiye Hilal-i Ahmer Cemiyeti" olarak değiştirilmişti. Genel merkez 1925 yılında Ankara'ya taşındı. Cemiyetin adı, Atatürk'ün önerisi ile 1935 yılında "Türkiye Kızılay Derneği" oldu.

- 1936**
- 9 Haziran 1936 tarihinde 3017 sayılı Sıhhat ve İctimai Muavenet Vekâleti Teşkilat ve Memurin Kanunu çıkartıldı; Sağlık Bakanlığı İskân Umum Müdürlüğünün bütçesini de kullanmakla görevlendirildi.
 - Hıfzıssıhha Okulu açıldı. Dr. Ralph K. Collins müdür olarak atandı.
 - Zonguldak Amele Birliği ve Haydarpaşa Numune Hastaneleri açıldı.
 - 23 Haziran 1936 tarihinde sıtma savaşı ile yakından ilgisi olan 3039 sayılı Çeltik Ekimi Kanunu yayımlandı.
- 1937**
- Hıfzıssıhha Merkezinde kuduz serumu üretilmeye başlandı.
 - Hıfzıssıhha Enstitüsü tarafından yılda üç kez "Türk Hijyen ve Tecrübi Biyoloji Dergisi" çıkarılmaya başlandı.
 - Difteri ve boğmaca aşuları aşılama programına alındı.
 - Doğumevlerinin bünyesinde köy ebe okulları açıldı.
 - İlk kez, İstanbul'un işgaline bir tepki olarak 14 Mart 1919 günü kutlanan "Tıp Bayramı" 1929 - 1937 yılları arasında 12 Mayıs günü kutlanmaya başlanmıştı. (Bu tarih, Bursa'daki Yıldırım Darüşşifasında ilk Türkçe tıp derslerinin başladığı tarihtir) Ancak, 1937 yılından buyana yeniden 14 Mart günü Tıp Bayramı oldu.
- 1938**
- Ulu Önder Atatürk yaşama veda etti.
 - Eczacılık eğitimi 4 yıla çıkartıldı.
 - Konya'da Köy Ebe Okulu açıldı.
 - 1938 de İran, 1942-1944'te Suriye ve Irak 'tan geçen geniş bir çiçek salgını oldu; aşı ve koruyucu önlemlerle 1944'te salgın sona erdi.
 - Hulusi Behçet, yeni bir sendrom tanımladı. (13 Eylül 1947'de Cenevre'de açıkladı)
 - Ergani'de Etibanka bağlı Maden Hastanesi, 1936'da Zonguldak'ta Amele Birliği Hastanesi olarak açılıp 06 Ocak 1948'de Ereğli Kömür İşletmelerine devredilen Zonguldak Hastanesi ve yine 1948'de yalnızca iş kazalarına bakan Paşabahçe Sağlık İstasyonu iş ve meslek hastalıkları alanında hizmet vermekteydi; 1938 yılında Anadolu Sigorta A.Ş.'nin 1938'de gemi kurtarma çalışmaları gibi riskli görevlerde çalışanlar için hastalık sigortasına benzer bir güvenceyi piyasaya sürmesiyle özel sağlık sigortacılığı aktif olarak uygulanmaya başlamış oldu
- 1939**
- Yalova kaplıcalarının işletilmesi ve kaplıcaların inkişafı işlerinin Sıhhat ve İctimai Muavenet Vekâletine bağlı hükmi şahsiyeti haiz bir teşekküle devri hakkında Kanun çıkartıldı (4 Temmuz 1939)
 - Uzak Doğuda kolera salgını görüldü. Türkiye, Çin'e bir milyon kişilik aşı gönderdi.
 - 27 Aralık 1939 tarihinde Erzincan'da 7.9 büyüklüğünde deprem oldu; 32 bin 968 kişi yaşamını yitirdi.
- 1940**
- 1940 yılına kadar sürdürülen mücadelede sıtma oranı %50'lerden %11'e kadar düşürüldü.
 - 3958 Sayılı Gözlükçülük Hakkında Kanun çıktı
 - 7 Nisan 1940 tarihinde kabul edilen 3803 sayılı kanunla "köy enstitüleri" kurulmaya başlandı. Bu okullardan "çok amaçlı" eleman mezun edilerek kırsal kalkınmanın sağlanması amaçlanıyordu. Bu mezunlar aynı zamanda basit sağlık uygulamalarını da öğrenirler ve hizmet verdikleri toplumda bir sağlık elemanı olarak da görev yaparlardı. Enstitüler, iş ilkesine dayanan yönetmeliği değiştirerek önce sıradan okula dönüştürdüler, 20 Ocak 1954 tarihinde ise tümüyle kapatıldılar.
- 1941**
- Lepra (Cüzam) konusunda ilk hastane 1941 yılında Elazığ'da açıldı.
 - İşçilerin Sağlığını Koruma ve Emniyeti Nizamnamesi yayımlandı
 - 4 Ocak 1941 gün ve 3959 sayılı kanun ile Hıfzıssıhha Müessesesinin görev, yetki ve sorumlulukları yeniden belirlendi; Hıfzıssıhha Mektebi ayrı kuruluş haline getirildi
- 1942**
- Tifüs Aşısı Laboratuvarı kuruldu; tifüs aşısı ve ilk olarak akrep serumu hazırlanmaya başlandı.
 - 1942 – 1943 yıllarında çiçek salgını. Suriye'den geldi. 10.359 vaka, 2232 ölüm.
 - 1942 yılında 1593 sayılı kanun çerçevesinde "Gıda Nizamnamesi" yayımlandı.

- 1943**
- 1943 yılında 1219 sayılı kanunda yapılan bir değişiklikle 6 yıl süreyle köylerde çalışan ebelerin 6 aylık bir kurstan sonra şehirlerde çalışmalarının yolu açıldı (şehir ebeliği); 1943 yılında 1219 sayılı kanunda yapılan bir düzenleme ile köy enstitüleri kız öğrencileri arasından seçilip Köy Ebe Mekteplerinde eğitim alanlar "birinci sınıf köy ebesi" olarak göreve başladılar. Aynı şekilde, seçilen erkek öğrenciler "köy sağlık memuru" olarak çalıştırıldılar; 1943 yılında 1219 sayılı kanunda yapılan bir düzenleme ile çalıştıkları köyde doğum sayısını arttırmaya gayret eden, halka başarılı sağlık eğitimi veren, köye yararlı ek işler yapan ve olağan üstü hizmeti olan ebelerin adlarının köyde açılan bir tesise verilmesi kabul edildi. Başarılı hizmetlerini on yıl süreyle yapanlar "ülkü eri" unvanını almaya ve kendilerine verilecek ay yıldızlı bir alâmeti taşımaya hak kazandılar.
 - 4459 Sayılı Köy Ebeleri ve Köy Sağlık Memurları Teşkilatı Yapılmasına Dair Kanun çıktı
 - Gemilerde Yolcuların Emniyeti Hakkında Nizamname yayımlandı
 - Trahom Mücadele Talimatnamesi yayımlandı
- 1944**
- Eczacı Okulu yeniden Tıp Fakültesine bağlandı.
 - Samsun ve Denizli'de Verem Mücadele Derneği kuruldu.
 - 1 Şubat 1944'te Gerede merkezli meydana gelen ve literatüre "1944 Bolu-Gerede Depremi" olarak geçen depremde toplam 4 bin 270 kişi öldü.
- 1945**
- 4707 sayılı "Olağanüstü Sıtma Savaş Kanunu" çıkartıldı
 - Kuduz hastanesi sayısı azaltılarak 3'e düşürüldü.
 - Hulusi Behçet bulduğu sendromu Cenevre'deki kongrede açıkladı.
 - Türkiye'nin ikinci tıp fakültesi olan Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi açıldı.
 - 27 Haziran 1945 tarihinde 4772 sayılı İş Kazaları, Meslek Hastalıkları ve Analık Sigortaları Kanunu çıktı.
 - 9 Temmuz 1945 tarih ve 4792 sayılı kanunla 1 Ocak 1946'dan geçerli olmak üzere "işçi Sigortalar Kurumu" kuruldu. Kanun gereğince iş kazaları ve meslek hastaları sigortası oluşturuldu. Teşkilatlanmada sağlık müşavirliği de yer aldı; 1945 yılında iş kazaları ve meslek hastalıkları sigortası kuruldu. Türkiye'de ilk kurulan sigortacılık alanıdır ve Uluslararası kuruluşların talebiyle oluşturulmuştur
- 1946**
- Dr. Behçet Uz'un bakanlık yıllarında 1946 yılında Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı, sağlık hizmetlerini günün gereklerine uyacak biçimde organize etmek ve hizmetleri halka daha yararlı biçimde sunmak üzere bir plan hazırlandı. 1947'de uygulamaya konulmak üzere hazırlanan bu plana "Birinci On Yıllık Milli Sağlık Planı" adı verildi. Söz konusu planda ülkemiz 7 ana bölgeye ayrılıyordu. Her bölgede 500 yataklı birer genel hastane ve 300 yataklı bir çocuk hastanesi, çocuk bakımevleri, 200 yataklı doğumevleri açılması, yaşlı ve düşkünler için yurtlar oluşturulması, çocuk ölümlerinin azaltılması, özürli vatandaşlara güç kazandıracak kurumların açılması, tropikal hastalıklar için enstitüler kurulması, sağlık personeli yetiştirecek okullar açılması, halkın sağlığı ile yakından ilgilenmek ve kontrol altında tutabilmek üzere her 40 köy için (ya da 20.000 nüfus için) 10 - 25 yataklı birer sağlık merkezi (kırsal hastane) kurulması, Merkez Hıfzıssıhha Kurumunun geliştirilmesi ve ilaç sanayinde dışa bağımlılığın önlenmesi, sıtmal bölgelelerdeki bataklıkların havadan ilaçlanması ve ayrıca özel bir kanunla hastalık sigortası için "Sağlık Sandıkları" (Sağlık Bankacılığı) kurulması yer alıyordu. Her bölgede birer tıp fakültesi kurulacak, her fakülteye birer çiftlik ve yetimhane bağlanacaktı. Yetimler sağlık personeli olarak yetiştirilecekti. Ancak, bu plan çok masraflı olacağı gerekçesiyle uygun bulunmadı; ancak az sayıda sağlık merkezi kuruldu.
 - 3017 sayılı kanunla Sıhhat ve İçtimai Muavenet Bakanlığının adı Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı oldu.
 - Sağlık Sosyal Yardım Bakanlığı, bünyesindeki yataklı tedavi kurumlarının ihtiyacını karşılamak üzere Sağlık Meslek Liseleri (SML) açtı. 4862 sayılı Kanun gereğince Danışma ve İnceleme Kurulu Başkanlığı, Zat İşleri ve Muamelat Genel Müdürlüğü, Eczacılık ve Tıbbi Müstahzarlar Genel Müdürlüğü kuruldu, sıtma şubesi ise bağımsız oldu
 - Şubat 1946'da sıtma savaşını devamlı yürütmeyi öngören 4871 sayılı "Sıtma Savaş Kanunu" yürürlüğe girdi. Olağanüstü savaş yaklaşımıyla hazırlanan bu yasaya göre sıtma ile mücadelede 1946'da teknik DDT, 1949'da mazot ve petrol kullanılmaya başlandı. Bataklıkların kurutulması teşvik edildi; köylüler bataklıkları kuruttuklarında mera olarak kullanabildiler.
 - İzmir Çocuk Hastanesi faaliyete geçti (Dr. Behçet Uz Çocuk Hastanesi)
 - Köy Sağlık Memurları Yönetmeliği yayımlandı
 - 22 Temmuz 1946 tarihinde DSÖ Anayasası imzalandı. Türkiye adına imzayı zamanın müsteşar yardımcısı Dr. Zeki Nasır Barker attı. (DSÖ'nün resmen kurulması anayasasının onaylandığı 7 Nisan 1948 tarihidir.).

1947

- Mısır ve Suriye'ye 1.300 lt. kolera aşısı sevk edildi.
- Uzun zamandır görülmeyen Veba hastalığına 9 Mart 1947'de Urfa'nın Akçakale İlçesi Harbetülgazel köyünde rastlanıldı, 18 vaka ve 3 ölümlü bu salgın önlendi ve 1947'den sonra yurdumuzda veba vakası görülmedi.
- 1947 yılından itibaren Verem Savaşı Eğitim ve Propaganda haftaları düzenlendi.
- Kanser savaş konusunda ilk örgütlenme 1947 yılında Türk Kanser Araştırma ve Savaş Kurumunun kurulmasıyla başladı.
- Hıfzısıhha Enstitüsünde Biyolojik Kontrol Laboratuvarı kuruldu, bir aşı istasyonu hizmete açıldı.
- Deri içi yolu ile uygulanan BCG aşısı üretimine geçildi.
- 18 Şubat 1947 yılında Türk Kanser Araştırma ve Savaş Kurumu Derneği (TKASKD) kuruldu. Dernek, 1962 yılında Türkiye'nin ilk kanser hastanesi olan Ankara'daki "TKASK Ahmet Andıçen Onkoloji Hastanesi"ni açtı.
- Yabancı ilaçların lisans ile (royalty ödenerek) üretilmesi yoluna gidildi.
- Türkiye Dünya Sağlık Örgütü'nün Anayasasını 9-10 Haziran 1947'de 5062 sayılı Kanunla onayladı ve bu örgüte üye oldu. Dünya Sağlık Örgütü Anayasası 7 Nisan 1948'de yürürlüğe girdi.
- 1947 tarihinde, Dr. Hulusi Behçet tarafından tanımlanan sendrom "Behçet Hastalığı" olarak adlandırıldı ve tıp literatürüne girdi.

1948

- İlk defa boğmaca aşısı üretimine geçildi ve viroloji ve virüs aşuları üretmek üzere ilk olarak enflüenza virüsü tipleri üzerinde araştırmalara başlandı; bu arada tavuk vebası ve New-Castle virüsleri üzerinde çalışmalar yapıldı.
- İstanbul'da yapılan 1. Verem Konferansında, veremle savaş derneklerinin bir çatı altında toplanan ulusal bir derneğin kurulması kararlaştırıldı ve o tarihte sayısı 48 olan verem savaş derneklerinden 36'sı kurucu üye olarak "Ulusal Verem Savaşı Derneği"ni kurdu.
- 5237 sayılı kanunla, belediyelerin eğlence yerlerinden aldığı hissenin %10'unun mahalli verem savaş derneklerine verilmesi kabul edildi.
- Dış Hekimliği Yüksek Okulunun, dış hekimliği doktorası (Dr. Med. Dent.) diploması vermesi kararlaştırıldı.
- 7 Nisan 1948'de DSÖ resmen kuruldu. Dünya Sağlık Örgütü'nün üyesi olundu

1949

- Trahom hastanelerinin sayısı 1949'ta 13'e yükseldi
- 10 Aralık 1948 tarihinde Birleşmiş Millet tarafından kabul edilen "İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi" 6 Nisan 1949 tarihinde Bakanlar Kurulu tarafından onaylandı, 27 Mayıs 1949 tarihinde Resmi Gazetede yayımlandı. (25. Madde sağlıkla ilgilidir.)
- Sosyal Sigortalar Kurumu 1949'da Nişantaşı semtinde ilk hastanesini açtı. Henüz hastalık sigortasının kabul edilmediği dönemde iş kazasıyla meslek hastalıkları ya da işçi hastanesi adıyla anılıyordu. SSK Şişli, Okmeydanı Hastanesi, Nişantaşı Doğumevi ve Dispanserinin çekirdeği oldu; 1949 yılında ilk SSK İş Kazası ve Meslek Hastalıkları Hastanesi İstanbul Nişantaşı'nda kuruldu.
- Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü'nün (FAO) Türk Milli FAO örgütü kuruldu.
- 15 Nisan 1949 da 5368 sayılı "Verem savaşı hakkında kanun" çıkarıldı

- 1950**
- Sağlık merkezi sayısı 22 oldu
 - Ankara Dr. Sami Ulus Çocuk Hastanesi açıldı.
 - Yabancı ilaç firmalarının ülkede yatırım ve üretim yapmalarına izin verildi.
 - Hıfzıssıhha Enstitüsünde 1950'de yeniden BCG aşısı laboratuvarı hizmete açıldı ve Enflüenza Laboratuvarı Dünya Sağlık Örgütü tarafından Milletlerarası Bölge Enflüenza Merkezi olarak tamamlandı ve enflüenza aşısı üretimine başlandı.
 - Türkiye UNICEF ile işbirliğine başladı.
 - 1950 - 1960 yılları arasında Özel İdare Hastaneleri Sağlık Bakanlığına bağlı Devlet Hastaneleri haline getirildi.
 - Verem savaşı konusunda 1950, 1953 ve 1960 yıllarında Verem Danışma komisyonu toplanarak verem savaşına etki yapan kararlar aldı.
 - 20 Mart 1950 tarih ve 5613 sayılı Toprak ve İskan İşleri Genel Müdürlüklerinin Birleştirilmesi Hakkında Kanun" ile iskan işleri Sağlık Bakanlığından ayrıldı.
 - 4 Ocak 1950 tarihinde 5502 sayılı Hastalık ve Analık Sigortası Kanunu çıkarıldı. *(1951 yılından itibaren %2 işveren ve %2 işçi olmak üzere toplam %4 oranında prim kesilmeye başlandı ve 1952 tarihinden itibaren Sağlık hizmetleri verilmeye başlandı. Bu amaçla 1950'de İstanbul Eyüp Hastanesi, 1951'de İstanbul Süreyya Paşa Sanatoryumu ve İzmir Hastanesi, 1952'de İstanbul'da Sultanahmet hastanesi ve Bakırköy Doğumevi ve Dispanseri, 1953'te Adana Dispanseri, Ankara Hastanesi, Samsun Hastanesi, Soma Dispanseri, 1954'te Malatya Dispanseri ve Mersin Sağlık İstasyonu, Tunçbilek Dispanseri, 1955'te Adana Hastanesi, Soma Dispanseri, 1956'da Elazığ Dispanseri ve Gaziantep Dispanseri, 1957'de Aydın Hastanesi, 1958'de İzmir ve Trabzon hastaneleri ve 1959'da Erzurum Hastanesi hizmete açıldı. 1952 yılında SSK'nın sağlık hizmeti vermeye başlamasıyla, Refik Saydam dönemindeki "Ülkedeki Sağlık Hizmeti ve Sağlık Personeli İstibdamının Sağlık Bakanlığınca yerine getirilmesi" anlayışının dışına çıkıldı.)*
 - 1950 yılına kadar aşı üretimi 18 çeşite, serum üretimi 10, antijen ve alerjen üretimi 6, bakteriyolojik analiz ve kontrol 7, kimyasal analiz ve kontrolü de 6 çeşide ulaştı.
- 1951**
- Avrupa konseyi ile sağlık alanında ilk ilişki 1951'de Sosyal ve Tıbbi Yardım Ekspertler komitesinin çalışmalarına katılmamızla başladı.
 - Türkiye'de ilk kalp ameliyatı Ankara Gülhane Askeri Hastanesi'nde gerçekleştirildi.
 - Grip salgını oldu
 - Sağlık Bakanı Ekrem Üstündağ bakımsızlıktan her yıl 300 bin yurttaşın hayatını kaybettiğini açıkladı.
- 1952**
- 1952 ve 1954'te UNICEF'e tahsis edilen 286.000 dolar ile Ankara'da Atatürk Orman Çiftliği pastörize Süt fabrikası kuruldu.
 - BCG aşılması başlatıldı
 - İlk Türk ilaç fabrikası Eczacıbaşı ilaç fabrikası kuruldu. Bunu İbrahim Ethem ve diğerleri izledi.
 - "Gıda Maddeleri ve Umumi Sağlığı İlgilendiren Eşya ve Levazımın Hususi Vasıflarını Gösteren Tüzük" yayımlandı. (18 Ekim 1952)
 - Sağlık Bakanlığı bünyesinde Ana Çocuk Sağlığı Şube Müdürlüğü kuruldu. Köy ebe okulları açılmaya başlandı

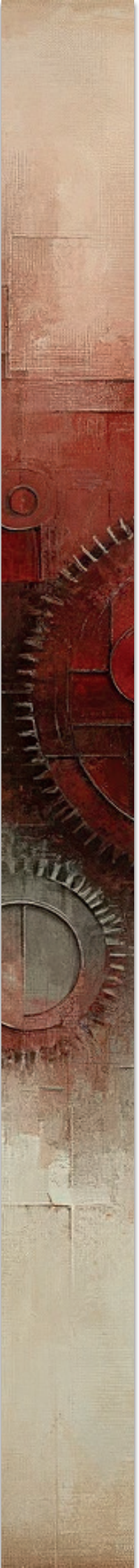
- 1953**
- 7 Mart 1953 tarihinde 6023 sayılı kanun ile Türk Tabipleri Birliği (TTB) kuruldu. TTB, bünyesinde 1985 yılına kadar dış hekimleri de bulunurdu.
 - 19 Mayıs 1953'te Ankara Atatürk Sanatoryumu hizmete açıldı.
 - Elazığ'da bir kuduz hastanesi hizmete girdi.
 - Edirne ilinde UNİCEF'le işbirliği ile BCG kampanyası başlatıldı.
 - 6119 Sayılı Adli Tıp Müessesesi Kanunu çıkartıldı
 - 6183 sayılı Eczacılar ve Eczaneler Hakkında Kanunun çıktı.
 - "Tıbbi ve İspençiyari Müstahzar İmalathaneleri Talimatnamesi" düzenlendi.
 - İbrahim Ethem firması Kıbrıs ve Suriye'ye az da olsa ilaç ihracını başardı.
 - Özel idare hastaneleri sağlık bakanlığına bağlandı.
 - 1953 yılında İstanbul'da toplanan Milletlerarası Tropikal Hastalıklar ve Sıtma Kongresinde sıtmanın bütün dünyada yok edilmesi benimsendi.
- 1954**
- Köy Enstitüleri 20 Ocak 1954 tarihinde ise tümüyle kapatıldılar.
 - Hıfzıssıhha Enstitüsünde İlaç Kontrol Şubesi kuruldu.
 - 6343 sayılı yasa ile "Türk Veteriner Hekimleri Birliği" kuruldu.
 - Dr. Behçet Uz'un 1954-1955 yıllarındaki görevinde de bir sağlık planını yaşama geçirmeye çalıştı. Bu Program Milli Sağlık Planına göre daha dar kapsamlı idi. Sadece Sağlık merkezlerine yer veriliyordu. Ülke 16 Sağlık bölgesine ayrılıyor ve köy gruplarında ebe ve sağlık memuru görevlendirilmesinden vazgeçiliyordu. Daha önceki planda da yer alan finansman konusunun yine Milli Sağlık Bankası modeli ile çözülmesi düşünülüyordu. Programa göre bir "Sağlık Sigortası Sistemi" oluşturulacak; sağlık sigortasını Banka kuracak ve işletecekti. Bu program da önceki gibi kanunlaştırılmadı ve yaşama geçirilemedi. Bu arada taşra-kırsal kesim sağlık hizmetlerinde ortaya çıkan çok başlılığı ortadan kaldırmak üzere "Kaza Sağlık İdaresi" gündeme gelmiş ve 1954 yılında uygulamaya geçilmiştir.
 - Ana ve çocuk sağlığı çalışmalarının geliştirilmesi için 1954'te DSÖ ile birlikte Ankara'da bir Ana ve Çocuk Sağlığı Tekâmül Merkezi kuruldu ve bu konuda görev alacak personel için üçer aylık kurslar düzenlendi.
 - 6283 Sayılı Hemşirelik Kanunu çıkarıldı.
 - 6266 Sayılı Kan Bankası ve Kan Nakil Merkezlerinin Döner sermayeleri İdaresine Dair Kanun çıkartıldı
 - Adli Tıp Müessesesi Nizamnamesi yayımlandı
 - Eczacılar ve Eczaneler Talimatnamesi yayımlandı
 - İl özel idarelerine bağlı hastaneler Sağlık Bakanlığına bağlandı
- 1955**
- Ege Tıp Fakültesi'nde bir Hemşirelik Yüksek Okulu kuruldu.
 - Üçüncü tıp fakültesi Ege Üniversitesi bünyesinde açıldı.
 - 1955 yılından itibaren devlet hastanelerinde döner sermaye sistemi uygulanmaya başlandı.
 - Ecza Dolapları Talimatnamesi yayımlandı
- 1956**
- Türk Eczacıları Birliği 2 Şubat 1956 tarihinde yayınlanan 6643 sayılı Türk Eczacıları Birliği Kanunu ile İstanbul'da kuruldu.
 - 1956'dan itibaren UNICEF katkıları ile süt tozu ve diğer besleyici gıda maddeleri sağlandı.
 - Süt ve Süt Mamullerinin İstihsal ve Satışına Mahsus Mahal ve Levazım ile Süt Veren Hayvanların Yaşadıkları ve Sağıldıkları Yerlerin Sıhhi Şartlarının Tesbitine Dair Talimatname yayımlandı

- 1957**
- Frengi Tedavi Yönetmeliği çıkarıldı.
 - 27 Haziran 1957'de Ankara'da Cüzzam Savaş ve Araştırma Derneği kuruldu ve 1960'ta lepra mücadelesi başlatıldı.
 - 6972 Sayılı Korunmaya Muhtaç Çocuklar Hakkında Kanun çıkartıldı
 - 1957 yılında ilkokul mezunu 18-30 yaş arasındaki adaylar bir buçuk yıllık kuramsal ve uygulamalı eğitimden sonra hemşire yardımcısı olarak atandı. 1967 yılında bu kurslar kapatıldı.
- 1958**
- Dr. Nusret Fişek Hıfzıssıhha Okulu müdürü olarak atandı.
 - 1958 yılında Hıfzıssıhha Mektebinde “Halk Sağlığı Uzmanlığı” eğitimi başladı.
 - 1958 yılına kadar orta okuldan sonra 3 yıl eğitim veren hemşirelik okulları orta okuldan sonra 4 yıla çıkartıldı ve adları “Sağlık Koleji” olarak değiştirildi.
 - Vilayet Sıhhat Müdür ve Hükümet Tabipleriyle Belediye Sağlık İşleri Müdür ve Belediye Tabiplerine Ait Vazife Talimatnamesi yayımlandı
- 1959**
- Milli Eğitim Bakanlığı tarafından Okul Beslenme Projesi başlatıldı.
 - Kaza Sağlık İdareleri ve Sağlık Merkezleri Talimatnamesi yayımlandı
 - 28 Nisan 1959'da Florence Nightingale Hemşirelik Koleji ve Hastanesi'nin temeli atıldı.
 - BM Kalkınma Programının (UNDP) 100.000 dolar katkısı ile **Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığına (SSYB) bağlı Sosyal Hizmet Enstitüsü, 1961 yılında bu Enstitüye bağlı Sosyal Hizmetler Akademisi kuruldu. 1963 yılında bu Akademi SSYB Sosyal Hizmetler Genel Müdürlüğüne bağlandı. 1967 yılında Hacettepe Üniversitesi bünyesinde kurulan Sosyal Çalışma Yüksekokulu 2 yıl sonra Sosyal ve İdari Bilimler Fakültesine bağlı bir bölüm oldu; 1982 yılında Sosyal Hizmetler Akademisi, “Sosyal Hizmetler Yüksekokulu” adıyla Hacettepe Üniversitesi bünyesine alındı.**
- 1960**
- 27 Mayıs 1960'da ülke yönetimini ele alan silahlı kuvvetler, "sağlık örgütlenmesinin yeniden yapılanması; milli ilaç sanayi, tıp araç ve gereçleri sanayinin kurulması; yeterli sağlık personelinin yetiştirilmesi" hedeflerini Bakanlığa iletti;
 - 1960 yılından başlayarak yalnızca burs alan tıp öğrencileri zorunlu hizmet yapmakla yükümlü oldu.
 - Verem Savaş Genel Müdürlüğü kuruldu.
 - 11 Ocak 1960 tarihinde 7402 sayılı sıtmanın imhası hakkında kanun çıkartıldı.
 - 19 Şubat 1960 tarihinde Tıbbi Deontoloji Tüzüğü yayımlandı.
 - Trahom Savaş Talimatnamesi yayımlandı
 - Türkiye'nin ilk eczacılık fakültesi olan Ankara Üniversitesi Eczacılık Fakültesi kuruldu.
- 1961**
- 9 Temmuz 1961 tarihinde 334 sayılı kanun ile TC Anayasası kabul edildi. Anayasanın temel ilkesi sosyal devlet anlayışıydı. Madde 48: *“Herkes sosyal güvenlik hakkına sahiptir. Bu hakkı sağlamak için Sosyal Sigortalar ve Sosyal Yardım teşkilatı kurmak ve kurdurmak Devletin görevidir. Madde 49: Devlet, herkesin beden ve ruh sağlığı içinde yaşayabilmesi ve tıbbi bakım görmesini sağlamakla ödevlidir. Devlet yoksul veya dar gelirli ailelerin sağlık şartlarına uygun konut ihtiyaçlarını karşılayıcı tedbirleri alır.”*
 - Devlet Planlama Teşkilatı kuruldu ve planlı kalkınma dönemine geçildi. 1961 yılında 5'er yıllık süreleri kapsayan “kalkınma planları” hazırlanmaya başlandı.
 - 12 Ocak 1961 tarihinde 224 sayılı “Sağlık Hizmetlerinin Sosyalleştirilmesine Dair Kanun” kabul edildi.
 - 209 Sayılı Döner Sermaye Hakkında Kanun çıkartıldı
 - 1961-1962 eğitim döneminde köy ebe okulları doğumevlerinin bünyesinden ayrıldı ve 3 yıllık eğitim veren okullar haline getirildi. Uygulamalı eğitimler doğumevlerinde veriliyordu.
 - Yenişehir Sağlık Kolejinde Çevre Sağlığı bölümü açıldı.
 - Öğretim ve Araştırma Hastaneleri Yönetmeliği yayımlandı

- 1961**
- Fuhuş ve Fuhuş Yüzünden Bulaşan Zührevi Hastalıklarla Mücadele Tüzüğü yayımlandı
 - 1961 yılında SSK'nın yeniden yapılanması kapsamında, bölge sağlık müdürlüğü, hastane, tam teşekküllü dispanser, ilk müracaat hekimi, kurum ilaçlarının alımı, araç ve gereçlerin standardizasyonu, meslek hastalıkları klinikleri ve hastaneleri, SSK Tıp Akademisi kurulması, genel sağlık sigortası, iş kazalarına yönelik sağlık hizmetleri konusunda çalışmalar yapıldı.
 - Ankara Üniversitesine bağlı olarak, daha sonra Hacettepe Üniversitesi olacak olan çatı altında Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Yüksek Okulunun açılmasıyla fizyoterapistlik mesleği Türkiye'de başladı.
 - 1961 yılında Prof. Dr. Nusret Fişek'in Sağlık Bakanlığı müsteşarlığı döneminde Gevher Nesibe Sağlık Eğitim Enstitüsü (GNSEE) kuruldu. Bu okulun kuruluş amacı sağlık meslek lisesi mezunu olup sahada en az 3 yıl çalışmış, iyi sicilli olanlardan sınavla aldığı hemşire, ebe ve sağlık memurlarını 3 yıllık eğitim sonunda Sağlık Melek Liseleri için öğretmen, Bakanlığın merkez ve taşra örgütlerine eğitimci ve istatistikçi yetiştirmektir. Okul, 45 yıllık eğitim döneminin sonunda 5.000'e yakın mezun verdikten sonra 1 Şubat 2006 tarihinde Bakanlığın sağlık meslek liselerine öğretmen yetiştirme görevi ve ihtiyacı kalmadığı gerekçesiyle kapatıldı.
- 1962**
- 15 Ocak 1962 tarihinde İstanbul Üniversitesi Eczacılık Fakültesi resmen kuruldu.
 - "Hacettepe Sağlık Bilimleri Yüksekokulu" bünyesinde "Diyetetik" programı açıldı. Böylece, Türkiye'de diyetisyenlik (beslenme ve diyetetik) mesleği de başlamış oldu.
 - *Tababet uzmanlık tüzüğünde 4 yıllık Koriyucu Tababet ve Hijyen ile 20 aylık halk sağlığı uzmanlık dalı yer aldı.*
 - *DSÖ ve UNICEF ile "Lepra Savaşı Projesi" anlaşması imzalandı. Sivas pilot bölge olarak seçildi. Ağrı, Ankara, Bitlis, Erzurum, Kars, Maraş, Muş Sivas ve Van il merkezlerinde 9 Lepra Savaş Dispanseri açıldı.*
- 1963**
- *Sağlık Hizmetlerinin Sosyalleştirilmesi uygulamasına Muş ilinde başlandı.*
 - Ankara Üniversitesine bağlı olarak "Hacettepe Tıp ve Sağlık Bilimleri Fakültesi" eğitimi başladı. Böylece tıp eğitiminde "toplum hekimliği" eğitimi de başlamış oldu.
 - 154 sayılı Sağlık Hizmetlerinin Sosyalleştirildiği Bölgelerde Hizmetin Yürütülmesine İlişkin Yönerge yayımlandı. Bu Yönergede ebenin ilk kez görev tanımı yapıldı.
 - Sağlık Hizmetlerinin Sosyalleştirildiği Bölgelerde Personele Ödenecek Tazminatlar Hakkında yönetmelik yayımlandı
 - Canlı polio aşısı aşı programına alındı.
 - Birinci Beş Yıllık Kalkınma Planı doğrultusunda; sağlık kuruluşlarına idareci yetiştirilmesi amacıyla, Sağlık Bakanlığı bünyesinde 18 Aralık 1963 tarihinde Sağlık İdaresi Yüksek Okulu açıldı. (Daha sonra 1970 yılında Hacettepe Üniversite Senatosu kararı ile Hastane İdaresi Yüksek Okulu kuruldu. 1975 yılında okulun adı "Sağlık İdaresi Yüksek Okulu" olarak değiştirildi. Sağlık Bakanlığına bağlı okul ile Hacettepe Üniversitesine bağlı okul, 1982 yılında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile tek bir okul olarak Hacettepe Üniversitesi içinde birleştirildi. 2006 yılında ise İktisadi İdari Bilimler Fakültesi (İİBF) içinde "Sağlık İdaresi Bölümü" haline geldi.)
 - Merkezi Hükümet Teşkilatı Araştırma Projesi (MEHTAP) raporu yayımlandı.
 - Hıfzıssıhha İşleri Umum Müdürlüğü'nün adı "Sağlık İşleri Genel Müdürlüğü" olarak değiştirildi.
- 1964**
- 1908 yılında "Tıphane ve Cerrahane-i Amire"ye bağlı olarak kurulan "Dişçi Mektebi", 31 Temmuz 1933 tarihinde İstanbul Üniversitesine bağlı "İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi Diş Hekimliği Yüksekokulu" okulu olmuş ve eğitim süresi 3 yıldan 4 yıla çıkartılmıştı; 11 Temmuz 1964 tarihinde ise Tıp fakültesinden ayrılarak "İstanbul Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi" adını aldı ve eğitim süresi 5 yıla çıkartıldı.
 - İstanbul, Ankara, İzmir ve Eskişehir'de özel eczacılık yüksekokulları açıldı.
 - İlk eğitim ve araştırma bölgesi (SEAB) Hacettepe Üniversitesi ile Sağlık Bakanlığı arasında imzalanan protokol uyarınca Ankara'nın Etimesgut Bölgesinde kuruldu.
 - Sağlık Hizmetlerinin Sosyalleştirildiği Bölgelerde Hizmetin Yürütülmesi Hakkında Yönetmelik 9 Eylül 1964 tarihinde yürürlüğe girdi

- 1965**
- 555 Sayılı Sağlık Eğitim Enstitüleri Kuruluş Kanunu çıkartıldı
 - 557 Sayılı Nüfus Planlaması Hakkında kanun kabul edildi. Böylece, “pronatalist” politika sona erdi ve “antinatalist” politika dönemi başladı.
 - Kansere Erken Teşhis ve Kontrol Dispanseri kuruldu ve Etimesgut'ta Kansere Hastanesi açıldı.
 - Çevre Sağlığı Memurları Yönetmeliği yayımlandı
 - Ülkemizde ilk kuru çiçek aşısı üretimine başlandı.
 - Halk sağlığı uzmanlık eğitiminde çift uzmanlık dönemi başladı
- 1966**
- Hıfzıssıhha Enstitüsünde Kolera Referans Laboratuvarı kuruldu.
 - Prof. Dr. Nusret Hasan Fişek Hacettepe Üniversitesinde göreve başladı.
- 1967**
- Hacettepe Üniversitesi bünyesinde demografi alanında mezuniyet sonrası eğitim vermek, nüfus ile ekonomi, sağlık, kültür ilişkilerini araştırmak amacıyla “Nüfus Etütleri Enstitüsü” kuruldu.
 - 6 Aralık 1967 tarihinde Hıfzıssıhha Enstitüsü ve Laboratuvarı bulunmayan her ilde, sağlık teşkilatı bünyesinde birer “İl Halk Sağlığı Laboratuvarları” kurulmaya başlandı.
 - Tıbbi Zaruret Halinde Gebeliğin Sona Erdirilmesi ve Sterilizasyon Yapılması Hakkında Tüzük yayımlandı
 - Güneydoğu Anadolu bölgesinde kızamık salgını görüldü. (4836 vaka)
 - Genel Sağlık Sigortası için bir kanun taslağı hazırlandı, ama Bakanlar Kuruluna sevk edilemedi.
- 1968**
- Hacettepe Üniversitesi Nüfus Etütleri Enstitüsü ve Sağlık Bakanlığı işbirliği ile her beş yılda bir yapılan Türkiye Nüfus ve Sağlık Araştırmasının (TNSA) ilki 1968 yılında yapıldı.
 - Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesinin son sınıf öğrencileri Türkiye’de ilk “intern hekimler” olarak çalışmaya başladı, tıpta “internlik” (intörnlük) uygulamasına geçilmiş oldu.
 - DBT karma aşısı aşı programına alındı.
 - Ankara’da Hıfzıssıhha Enstitüsüne bağlı olarak kurulan serum çiftliğinde tetanos, gazlı gangren, kuduz, şarbon ve akrep serumları üretilmeye başlandı.
 - 11 Haziran 1968 tarihinde Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığınca oluşturulan bir komite tarafından hazırlanan ‘Genel Sağlık Sigortası Kurulması Üzerine Rapor’ yayımlandı
 - Hemşirelik yüksek lisans eğitimi, 1968 yılında Hacettepe Üniversitesi’nde başladı.
 - Gayrisihhi Müesseselere Ait Yönetmelik yayımlandı
 - Türk Eczacıları Deontoloji Tüzüğü yayımlandı
- 1969**
- Türkiye, Uluslararası Kansere Kontrol Birliği (UICC) üyesi oldu.
 - 2. Beş Yıllık Kalkınma Planı’nda Genel Sağlık Sigortasının kurulması tekrar öngörüldü
 - Sosyalleştirilmiş Sağlık Hizmetlerinin Sağlık Kurulları Yönetmeliği yayımlandı
 - Gebe ve Emzikli Kadınların Çalıştırılma Şartlarıyla Emzirme Odaları ve Çocuk Bakım Yurtları (Kreş) Hakkında Tüzük yayımlandı
 - Ağır ve Tehlikeli İşler Tüzüğü yayımlandı
- 1970**
- Kızamık aşılması başlatıldı
 - Türkiye’de görülen son ciddi kolera salgını, 1970 yılında Sağmalcılar’da (yeni adı Bayrampaşa) meydana geldi
- 1971**
- Tifüs aşısı üretimi sonlandırıldı.
 - UNFPA Türkiye’de çalışmaya başladı.
 - Türkiye FAO’ya üye oldu.
 - Bağ-Kur (Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu) 2 Eylül 1971’de kabul edilen ve 1 Nisan 1972’de yürürlüğe giren 1479 sayılı yasayla kuruldu. Bağ-Kur üyelerinin sağlık giderlerini de karşıladı.
 - Genel Sağlık Sigortası Kanun Taslağı, Türkiye Büyük Millet Meclisine gönderilmiş fakat kanunlaşmamıştır.
 - Özel eczacılık fakülteleri devletleştirildi.

- 1972**
- Çevre Sağlığı Yüksek Kurulu kuruldu. Çevre işleri daha sonra Bakanlık eli ile yürütülmeye başlandı ve Çevre Bakanlığı, çevre şuraları düzenlendi.
 - Hacettepe Üniversitesinde hemşirelik alanında doktora eğitimi başladı.
 - Tarım ve Köyişleri Bakanlığı bünyesinde MEHTAP Raporu doğrultusunda “Gıda İşleri Genel Müdürlüğü” kuruldu ve bu bakanlık gıda hizmetleri konusunda yetkilendirildi. Ancak bakan emri ile oluşturulan bu genel müdürlük yetki yetersizliği nedeniyle denetimlere Sanayi ve Ticaret Bakanlığı denetçileriyle birlikte hizmet vermiştir. Daha sonra, 3161 sayılı Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkındaki Kanun ile bu genel müdürlük Veteriner İşleri Genel Müdürlüğü, Ziraî Mücadele ve Karantina Genel Müdürlüğü ve Su Ürünleri Genel Müdürlüğü ile birlikte kapatılarak, “Koruma ve Kontrol Genel Müdürlüğü” oluşturulmuştur.
- 1973**
- Ulusal Verem Savaş Derneği 1973 yılında “Türkiye Ulusal Verem Savaşı Derneği” (TUVSD) adını aldı.
 - Halk sağlığı uzmanlık eğitimi 20 aydan 2 yıla çıkartıldı.
 - 25 Nisan 1973 tarihinde Uluslararası Sağlık Tüzüğü kabul edildi.
 - Devlet Memurları Tedavi Yönetmeliği yayımlandı
- 1974**
- Türkiye’de 1933 yılına kadar haşhaş ekimi, afyon üretimi ve ticareti serbestti; 1933 yılında 2253 sayılı kanunla Uyuşturucu Maddeler İnhisar İdaresi kurularak haşhaş ekim alanları 17 ilde sınırlandırıldı; 1960 yılında haşhaş ekimi izni 42 ile çıkarılmış, 1970 yılında ise 7 ile düşürülmüştür; 1971 yılında Türkiye’nin, yasadışı uyuşturucunun kaynaklarından biri olarak suçlanması nedeni ile ülkede haşhaş ekilmesine 26/06/1971 tarihli Bakanlar Kurulu kararı ile tam bir yasak getirdi; 1 Temmuz 1974 tarihli Bakanlar Kurulu Kararı ile ilaç hammaddesi ihtiyacının sağlanması ve geçimi büyük ölçüde haşhaş üretimine bağlı olan çiftçilerin yaşam koşullarının düzeltilmesi amacıyla haşhaş ekimi ve ham afyon üretimi 7 ilde (Afyon, Burdur, Isparta, Denizli, Kütahya, Uşak ve Konya) serbest bırakılmıştır. 6 Aralık 1974 tarihli kararname ile kaçağa kayma riski yüksek olan ve haşhaş kapsülünün çizilmesi ile elde edilen afyon üretimi yasaklanarak, daha güvenli bir yöntem olan çizilmemiş haşhaş kapsülü üretimine geçilmiştir.
 - 1974 yılında ülkeyi temsil edecek bir örnekte “1974 Beslenme, Sağlık ve Gıda Tüketimi Araştırması” yapıldı. Bundan on yıl sonra 1984 yılında, üç ilde (Ankara, İstanbul ve Adana) “Gıda Tüketimi ve Beslenme Araştırması” sağlık taraması yapılamadan tekrarlandı.
- 1975**
- Türkiye’de ilk başarılı organ nakli 3 Kasım 1975 tarihinde Dr. Mehmet Haberal ve ekibi tarafından Hacettepe Üniversitesi Hastanesinde gerçekleştirildi. Mürüvvet Çalışkan’dan alınan böbrek, oğlu Bahtiyar’a takıldı. Böylece, Dünyadaki ilk başarılı böbrek naklinden 20 yıl kadar sonra Türkiye’de de bu başarı sağlanmış oldu. İşte, o tarihle başlayan hafta, yani 3 – 9 Kasım haftası ülkemizde organ nakli haftası olarak kutlanır oldu.
- 1976**
- Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Toplum Hekimliği Bölümü (Halk Sağlığı Anabilim Dalı) “ulusal halk sağlığı kursu” uygulamasını başlattı. İki yılda bir düzenlenen bu kurslara ülke genelindeki halk sağlığı araştırma görevlileri katıldı.
 - Kuru BCG aşısının deneysel üretimi başladı.
- 1977**
- Çiçek hastalığı Dünyada eradike edildi. Son vaka 1977 yılında Somali’de görüldü.
 - Edirne’de II. Bayezid Külliyesi sağlık müzesi kuruldu.
- 1978**
- 29 Haziran 1978’de Sağlık Personelinin Tam Süre Çalışma Esaslarına Dair Kanun çıkarıldı; kamu personeli olan hekimlerin muayenehane açması yasaklandı.
 - Alma-Ata birinci TSH konferansı düzenlendi. Bildirgeyi zamanın Sağlık Bakanı Dr. Mete Tan imzaladı.
 - Köy ebe okulları kapatıldı.
 - Bakanlar Kurulu kararıyla, Başbakanlığa bağlı Çevre Müsteşarlığı kuruldu. Müsteşarlık, 1984 yılında yine Başbakanlığa bağlı Çevre Genel Müdürlüğüne dönüştürüldü; 1989 yılında yeniden Müsteşarlık oldu; 1991 yılında 443 sayılı KHK ile Çevre Bakanlığı kuruldu; 2003 yılında 4856 sayılı “Çevre ve Orman Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun” yayımlandı; 2011 yılında ise, 636 sayılı KHK ile bu kez şehircilik hizmetleri de bakanlığın bünyesine katılarak, Çevre, Orman ve Şehircilik Bakanlığı kuruldu; 2018 yılında ise Çevre ve Şehircilik Bakanlığı adını aldı.
 - 1970 yılında Sağmalcılarda kolera salgını olmuştu. 1978 yılında kolera’nın hafızalardaki etkisini silmek amacıyla Sağmalcılar ismi Bayrampaşa olarak değiştirildi.



- 1979**
- 19 Mayıs 1979 tarihinde 2238 sayılı “Organ ve Doku Alınması, Saklanması, Aşılması ve Nakli Hakkında Kanun” yayımlandı.
 - Bursa Kirazlıyayla’da 1. Toplum Hekimliği Öğretim ve Eğitimi Sempozyumu düzenlendi. Bu toplantı Türkiye’de halk sağlığı alanındaki ilk ulusal düzeyde bilimsel toplantı olduğu için “ilk halk sağlığı kongresi” olarak bilinir.
 - SSK ilaç fabrikası deneme üretimine başladı.
- 1980**
- 12 Eylül 1980 tarihinde Silahlı Kuvvetler ülke yönetimine el koydu. Yeni bir Anayasa çalışmaları başlatıldı.
 - Çiçek aşısı üretimi sonlandırıldı.
 - 1978 yılında çıkartılan 2162 sayılı sağlık personelinin tam süre çalışma esaslarına dair kanun yürürlükten kaldırıldı.
- 1981**
- “Sağlık İşleri Genel Müdürlüğü”nün adı “Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü” olarak değiştirildi.
 - Dünya Sağlık Örgütü tarafından başlatılan “Genişletilmiş Bağışıklama Programı” Türkiye’de başlatıldı.
 - YÖK kanunu yayımlandı. Kürsü ve bölüm adları “halk sağlığı AD” olarak standardize edildi.
 - 10 Kasım 1981 tarihinde Gemi sağlık resmi kanunu yayımlandı.
 - 25 Ağustos 1981 tarihinde 2514 sayılı “Bazı Sağlık Personelinin Devlet Hizmeti Yükümlüğüne Dair Kanun” çıktı.
- 1982**
- Yeni bir Anayasa halk oyuna sunuldu ve kabul edildi.
 - 1982 Anayasasında da 1924 ve 1961 Anayasalarında olduğu gibi sağlık nedeniyle kişisel hak ve özgürlüklerin kısıtlanabileceği hükümleri yer aldı.
 - 1982 Anayasasında “kişinin vücut bütünlüğüne dokunulamaz; rızası olmadan bilimsel ve tıbbi deneylere tâbi tutulamaz; kimseye işkence ve eziyet yapılamaz; kimse insan haysiyetiyle bağdaşmayan bir cezaya veya muameleye tâbi tutulamaz” ifadeleri yer aldı. (Madde 17)
 - 1982 Anayasasında “devletin aile planlaması hizmetlerini yürütmekle yükümlü olduğu” belirtildi (Madde 41)
 - 1982 Anayasasında “Sağlık hizmetlerinin yaygın bir şekilde yerine getirilmesi için kanunla genel sağlık sigortası kurulabilir” hükmü yer aldı (Madde 56)
 - “Sosyalleştirme Daire Başkanlığı” kapatılarak görevleri Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğüne devredildi.
 - 14 Eylül 1982 tarihli ve 5621 sayılı Sağlık Bakanlığı genelgesine göre 1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanununun 57. maddesinde sıralanan bildirilmesi zorunlu hastalıklara kanser vakaları da dahil edildi. Böylece, Türkiye’de kanser kayıt sistemi başlamış oldu.
 - Halk sağlığı alanında yüksek lisans ve doktora eğitimleri 1982 YÖK kanunundan sonra, her üniversitedeki Sağlık Bilimleri Enstitüleri bünyesinde açılmaya başladı.
 - Sağlık ocağı hekimleri için uyum eğitimleri yapıldı.
 - Osmanlı İmparatorluğu döneminden başlayarak görev yapan ve Cumhuriyet döneminde Adalet Bakanlığı bünyesinde bulunan adli tıp hizmetleri 14 Nisan 1982 tarihinde yayınlanan 2659 sayılı Adli Tıp Kurumu Kanunu ile bağımsız bir kurum haline getirildi.
 - Şark Sigorta A.Ş. tarafından 1982’de Uluslararası Banka çalışanları ve bankada hesabı olanlar ile eş ve çocuklarını kapsayacak genişlikte teminat sunan sigorta poliçesinde yatarak tedavi masraflarının tamamını, diğer durumlarda ise hekim, muayene ve ilaç masraflarının %80’ini karşılamayı taahhüt etmesi de sektör açısından bir diğer önemli uygulamayı ifade etmektedir. Bu girişimi diğer sigorta şirketleri izledi.
 - Hayat sigortaları yapılmaya başlandı.
 - 224 sayılı yasanın süresi dolduğundan (1 yıl geçmişti) yasanın süresi 5 yıl uzatıldı.
 - Yataklı Tedavi Kurumları İşletme Yönetmeliği yayımlandı.
 - Özel Hastaneler Tüzüğü yayımlandı
 - 2659 Sayılı Adli Tıp Kurumu Kanunu çıkartıldı
 - İnsan Cesedi Üzerinde Bilimsel Araştırma Yapılmasına İlişkin Yönetmelik yayımlandı
 - Refik Saydam Merkez Hıfzıssıhha Müessesesi Hizmet Yönetmeliği yayınlanarak bu kuruluş doğrudan Müsteşarlığa bağlı hale getirildi.

1983

- 181 sayılı KHK yayımlandı. Bu kararnamede Sağlık Bakanlığının örgütlenmesi tanımlandı.
- Daha önce Kanser Şube Müdürlüğü olarak hizmet veren birim 1983 yılında “Kanserle Savaş Daire Başkanlığı” adıyla bağımsız (doğrudan Müsteşara bağlı) bir birim haline getirildi.
- 2857 sayılı Kan ve Kan Ürünleri Kanunu çıkartıldı; Kan bankalarının özel sektör tarafından açılıp işletilmesi yasaklandı.
- 27 Mayıs 1983 tarihinde 2827 sayılı Nüfus Planlaması Hakkında kanun yayımlandı. Bu kanunla rahim tahliyesi sosyal endikasyon nedeniyle serbest bırakıldı; sertifikalı hemşire ve ebelerin de rahim içi araç takmalarına izin verildi.
- 18 Aralık 1983 tarihinde Rahim Tahliyesi ve Sterilizasyon Hizmetlerinin Yürütülmesi ve Denetlenmesine İlişkin Tüzük yayımlandı.
- 1983 yılı sonunda hükümet tabipliği sistemi resmen sona erdi ve bütün ülkede sağlık hizmetlerinin sosyalleştirilmesi uygulanmasına geçildi. Son 20 il de sosyalleştirildi.
- “Sağlık Ocağı Yönetimi El Kitabı” yayımlandı.
- O zamana kadar Temel Sağlık Hizmetlerine bağlı olarak çalışan Refik Saydam Merkez Hıfzıssıhha Enstitüsü 1983 yılında bağımsız daire başkanlığı oldu ve doğrudan Bakanlık Müsteşarlığına bağlandı.
- Hıfzıssıhha okulu Hıfzıssıhha Enstitüsü içinde bir şube olarak yeniden örgütlendi.
- Sağlık Bakanlığının hizmetlerini desteklemek ve geliştirmek amacıyla Bakanlığın o dönemdeki üst düzey yöneticileri tarafından Sağlık ve Sosyal Yardım Vakfı adında bir vakıf kuruldu.
- 27 Mayıs 1983 tarihinde 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanunu yayımlandı.
- 3359 Sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanunu çıkartıldı
- 11 Ağustos 1983 tarihinde 2872 sayılı Çevre Kanunu yürürlüğe girdi.
- 1983 yılında Ankara’da yapılan bir çalışmada fenilketonüri insidansı yüksek bulununca 1986 yılından itibaren Sağlık Bakanlığının bir organizasyonu olarak 36 il merkezinde tarama programı başlatıldı ve program giderek ülkeye yaygınlaştırıldı.
- Gıda Maddeleri ve Sağlığı İlgilendiren Diğer Levazım Hakkında Tüzükte bir değişiklik yapılarak, daha önce gıda maddelerinin cam ambalajlarda satılması kuralı değiştirilerek PET ve PVC şişelere konulmasına izin verildi. Bu izinden sonra özellikle su ve sıvı gıdalar bu tür ambalajlarda satılmaya başlandı.
- 1976 yılında deneysel olarak başlamış olan kuru BCG aşısı üretilmeye başlandı.
- Frengi Savaş Yönetmeliği yayımlandı
- Gayrısıhhi Müesseseler Yönetmeliği yayımlandı

1984

- 1984-1990 yıllarında DPT tarafından sağlık sektörü Master Plan Etüdü yaptırıldı.
- Hıfzıssıhha Enstitüsünde Zehir Danışma Merkezi açıldı.
- 25 Ekim 1984 tarihinde Burdur’da asılan sol görüşlü Hıdır Aslan idam edilen son kişi oldu.

- 1985**
- Türk Dış Hekimleri Birliği 7 Haziran 1985 tarihinde yayınlanan 3224 sayılı “Türk Dış hekimleri Birliği Kanunu” ile “Türk Tabipleri Birliği” bünyesinden çıkartılarak bağımsız bir meslek birliği haline geldi.
 - 3145 Sayılı Türk Eczacılar Birliği Kanunu çıkartıldı
 - Sağlık Bakanlığı bazı ana arterlerde ve turistik bölgelerde gezici ambulans hizmetine başladı, 1986’da Ankara, İstanbul ve İzmir’de 077 Hızır Acil Servisi hizmete girdi.
 - Dünya Sağlık Teşkilatı ile 1950-1980 arası 17 sağlık projesi gerçekleştirildi. 1984’de Temel Sağlık Hizmetleri Projesi, 1985’de Türkiye’yi kapsayan bir aşı kampanyası ve 1995’te Ulusal Aşı Günleri uygulamaya konuldu.
 - Dünyada ilk AIDS vakasının teşhis edildiği 1981 yılından dört yıl sonra 1985 yılında Türkiye’de ilk AIDS vakası görüldü.
 - Birleşmiş Milletler 1981 yılında kadınların yalnızca kadın olduğu için karşılaştığı şiddet ve ayrımcılığı önlemek amacıyla “Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi”ni (CEDAW) yürürlüğe koydu. Türkiye de bu sözleşmeyi 125 Haziran 1985 tarihinde onayladı. (Sözleşmenin 12. maddesi sağlıkla ilgilidir. (1. Taraf devletler, aile planlaması dahil sağlık bakım hizmetlerinden kadın ve erkeğin eşit olarak yararlanması için, sağlık bakımında kadınlara karşı ayrımı ortadan kaldıran bütün önlemleri alacaktır. 2. Bu maddenin 1. Paragrafında öngörülen hükümler saklı kalmak kaydıyla taraf devletler kadına gebelik, lohusalık ve doğum sonrası dönemde gerekli hizmetleri sağlayacaklar, gebelik ve emzirme sırasında yeterli beslenme ile birlikte, gereğinde bedava hizmet vereceklerdir.)
- 1986**
- 2872 sayılı Çevre Kanunu çerçevesinde 2 Kasım 1986 tarihinde Hava Kalitesinin Korunması Yönetmeliği yayımlandı ve hava kalitesi ölçüm ve izlemeleri başladı.
 - 19 Haziran 1986 tarihinde Uyuşturucu maddelerle ilgili kanun yayımlandı.
 - 26 Nisan 1986 gecesi Çernobil Nükleer Enerji Santralında patlama oldu. Yirminci yüzyılın en büyük nükleer kazası olan bu olayda Türkiye’de etkilendi
- 1987**
- Tıp dallarında uzmanlık öğrencilerinin “Tababet Uzmanlık Sınavı” (TUS) ile alınmasına başlandı.
 - Hıfzıssıhha Enstitüsünde AIDS Araştırma merkezi açıldı.
 - 15 Mayıs 1987 tarihinde Sağlık Hizmetleri Temel Kanunu yayımlandı.
 - Sağlık Bakanlığı “1. Sağlık projesi” olarak adlandırılan bir çalışma başlattı. Proje uygulama alanı olarak on il seçildi. (Diyarbakır, Mardin, Sivas, Yozgat, Tokat, Bolu, Eskişehir, Kütahya, Bilecik, Muğla) Amaç, toplumun sağlık düzeyini yükseltmek; Sağlık birimlerini güçlendirmektir. Dünya Bankasından 600.000 dolar kredi alındı
- 1988**
- Türk Tabipleri Birliği (TTB) Halk Sağlığı Kolu kuruldu.
 - Nusret Fişek ödülü verilmeye başlandı.
- 1989**
- 24 Ocak 1989 tarih ve 356 sayılı K.H.K. ile Sosyal ibaresi kaldırıldı ve Bakanlığın adı Sağlık Bakanlığı oldu.
 - TTB – Halk Sağlığı Kolu 1989 yılında “gezici eğitimi seminerleri” düzenlemeye başladı.
 - TTB işyeri hekimliği sertifika eğitimlerine başladı; bu eğitimler 2003 yılına kadar sürdü.
 - Polio Eradikasyonu Programı uygulanmaya başlandı.
 - Dünya Bankasının kredileriyle desteklenen sağlık projeleri başlatıldı. Bu projeler şunlardır: Birinci sağlık projesi (1989 / 75 milyon dolar); ikinci sağlık projesi (1995 / 150 milyon dolar); birinci basamak sağlık hizmetleri projesi (1997 / 14,5 milyon dolar; 2001 / 14,5 milyon dolar)

- 1990**
- Dünya Bankası ile Sağlık Projesi ikraz anlaşması imzalandı.
 - TBMM 500 dolayındaki idam cezasını 10 yıl ağır hapis cezasına çevirdi.
 - 1983 yılında bir şube durumuna indirilen Hıfzıssıhha Okulunu yeniden canlandırmak üzere bir okul müdürü atandı.
 - 1989 yılında BM genel kurulu tarafından kabul edilen Çocuk Haklarına Dair Sözleşme 14 Eylül 1990 tarihinde Türkiye’de de imzalandı.
- 1991**
- SSCB dağıldı. Dünya Bankası eski Sovyet ülkelerinde ofis açtı ve kendi reform politikalarını önermeye başladı. Bu durum Türkiye’deki sistem değişikliklerin hızlanmasına zemin hazırladı.
 - TBMM tarafından kabul edilen “Sigara, Tütün ve Tütün Mamullerinin Zararlı Alışkanlıklarından Koruma Kanunu Teklifi” TBMM tarafından kabul edildi, fakat zamanın Cumhurbaşkanı Turgut Özal 9 Ocak 1991 tarihinde “ticaret özgürlüğüne aykırı” olduğu gerekçesiyle kanunu veto etti.
- 1992**
- 077 telefon numarasıyla hizmet veren Hızır Acil Servis telefonu 112 ambulans olarak değiştirildi.
 - Sosyal güvencesi olmayan ve maddi durumu yetersiz olan vatandaşların sağlık giderlerini karşılamak amacıyla “yeşil kart” uygulaması başlatıldı. Yeşil kart sahiplerinin sayısı 1995 yılında 1.7 milyon iken, bu sayı 2010 yılında 10 milyon kişiyi aştı. Kötü kullanımın artması nedeniyle yeşil kart uygulamasına 2012 yılında son verildi; yeşil kart sahipleri Genel Sağlık Sigortası kapsamına alındı.
 - 2809 Sayılı Kanun ile Hacettepe Üniversitesi bünyesinde “Halk Sağlığı Enstitüsü” kuruldu.
- 1993**
- 1993 yılında çıkarılan 181 sayılı K.H.K. ile Sağlık Bakanlığı teşkilatı yeniden düzenlendi.
 - Bütün illerdeki halk sağlığı laboratuvarları, 13 Eylül 1993 tarihinde idari açıdan Refik Saydam Hıfzıssıhha Merkezi Başkanlığına bağlandı.
 - Dokuz Eylül Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Yüksek Okulu bünyesinde Kanada Cambrian Collage desteği ile Paramedik Programı başlatıldı. 1994 yılında Türkiye’nin ilk paramedikler mezun oldu.
 - 2872 sayılı Çevre Kanununun kabulünden on yıl sonra 7 Şubat 1993 tarihinde ilk Çevre Etki Değerlendirmesi Raporu (ÇED) Yönetmeliği yayımlandı.
 - Sağlık reformu kapsamında Milli Sağlık Politikası tespiti amacıyla 1992 ve 1993’de iki ulusal sağlık kongresi düzenlendi; bu kongrelerde Dünya Bankasının da desteği ile yürütülen sağlık düzeyi araştırmaları tartışıldı ve sağlık reformunun teorik çalışmalarına hız verildi.
- 1994**
- Dünya Bankası ile İkinci Sağlık Projesi imzalandı.
 - 1980 yılında hizmet vermeye başlayan Türkiye Organ Nakli ve Yanık Tedavi Vakfının öncülüğünde 13 Ocak 1994 tarihinde Türkiye’de ilk vakıf (özel) tıp fakültesi olan Başkent Üniversitesi Tıp Fakültesi kuruldu.
 - 1990 yılında imzaladığı Çocuk Haklarına Dair Sözleşmenin 17, 29 ve 30. maddelerine çekince konularak 9 Aralık 1994 tarihinde kabul edildi.
 - Kahire’de toplanan Uluslararası Nüfus Konferansına Türkiye de katıldı ve bildirgeyi imzaladı.
 - Sağlık Bakanlığı “112 Acil Yardım ve Kurtarma Hizmetleri Projesi” ni başlattı. İstanbul, Ankara ve İzmir’de mobil ambulans ekiplerinin oluşturuldu.

- 1995**
- Halk Sağlığı Uzmanları Derneği (HASUDER) kuruldu.
 - Polio Ulusal Aşı Günleri uygulanmasına başlandı
 - 28 Haziran 1995 tarihinde 560 sayılı “Gıdaların Üretimi Tüketimi ve Denetlenmesine Dair Kanun Hükmünde Kararname” yayımlandı. Bu kararnamenin ilgili hükümlerine uygun olarak, Türk Gıda Kodeksi Yönetmeliği, Gıdaların Üretimi Tüketimi ve Denetlenmesine Dair Yönetmelik, Özel Gıda Kontrol Laboratuvarlarının Kuruluş ve Faaliyetleri Hakkında Yönetmelik, Kırmızı Et ve Et Ürünleri Üretim tesislerinin Kuruluş, Açılış, Çalışma ve Denetleme Usul ve Esaslarına Dair Yönetmelik, Kanatlı Hayvan Eti ve Ürünleri Üretim Tesislerinin Kuruluş, Açılış, Çalışma ve Denetleme Usul ve Esaslarına Dair Yönetmelik, İçilebilir Nitelikteki Suların İstihali, Ambalajlanması, Satışı ve Denetlenmesi Hakkında Yönetmelik, sorumlu bakanlıkların işbirliği ile hazırlanarak yürürlüğe konuldu.
 - İl Sağlık Müdürlükleri bünyesinde 1995 yılında Acil Yardım ve Kurtarma Hizmetleri Şubeleri kuruldu, hizmetler genel bütçeden finanse edilmeye başlandı.
- 1996**
- 26 Kasım 1996 tarihinde yayınlanan 4207 sayılı Tütün Mamullerinin Zararlarının Önlenmesine Dair Kanun, Türkiye için bir dönüm noktası oluşturdu.
 - Kızamık aşısı hızlandırma kampanyası başlatıldı.
 - DPT aşısı üretimi sonlandırıldı.
 - 1996 yılından itibaren sağlık memurluğu, hemşirelik ve ebelik eğitimleri lisans düzeyine çıkartıldı.
 - Ambulanlardaki personel gereksinimini karşılamak üzere 1996 yılında Sağlık Bakanlığına bağlı sağlık meslek liselerinde (bu okullar sonradan Milli Eğitim Bakanlığına devredilmiştir) ilkyardım ve acil bakım teknisyenliği (ATT) bölümleri açıldı.
 - 10 Ocak 1996 tarihinde Çevre Referans Laboratuvarı Merkezi faaliyete geçti.
- 1997**
- Yeşilirmak ve kollarındaki kirliliği önlemek amacıyla 1997 yılında Yeşilirmak havzasındaki 5 ili (Amasya, Çorum, Samsun, Tokat ve Yozgat) içine alan “Yeşilirmak Havzası İl Özel İdareleri Hizmet Birliği” kuruldu, aynı yıl içinde, 23 Eylül 1997 tarihinde “Yeşilirmak Havzası Kalkınma Birliği” oluşturuldu. Polio Mop-up uygulaması başlatıldı
 - BCG aşısı üretimi sonlandırıldı.
 - Dünya Bankası ile Temel Sağlık Hizmetleri Projesi Anlaşması
- 1998**
- Türkiye poliiodan arındırıldı. Türkiye’nin son polio vakası Kars ilinde yaşayan Melik Milas adlı çocuktü. Bu vaka aynı zamanda DSÖ Avrupa Bölgesindeki son polio vakası olduğu için DSÖ Avrupa Bölgesi “Poliiodan Arındırılmış Bölge” sertifikası almaya hak kazandı.
 - Hepatit-B aşısı aşı programına alındı
 - 1 Ağustos 1998 tarihinde Hasta Hakları Yönetmeliği çıkartıldı.
 - Genel Sağlık Sigortası, “Kişisel Sağlık Sigortası Sistemi ve Sağlık Sigortası İdaresi Başkanlığı Kuruluş ve İşleyiş Kanunu Tasarısı” adı altında, Bakanlar Kurulunca TBMM’ye sunuldu, ancak kanunlaşamadı.
- 1999**
- 17 Ağustos 1999 tarihinde Marmara depremi oldu. 7.4 büyüklüğündeki bu depremde resmi rakamlara göre 18 bin 373 kişi yaşamını kaybetti, 48 bin 901 kişi yaralandı. 5 bin 840 kişi de kayboldu.
 - TÜBİTAK, vizyon 2023 belgesini yayınladı.

- 2000**
- 24-26 Kasım 2000 tarihinde Birinci Türk Sağlık Şurası toplandı.
 - 8-12 Ekim 2000 tarihlerinde İstanbul Lütfi Kırdar Kongre Merkezinde Türkiye’de ilk kez bir uluslararası (Dünya) halk sağlığı kongresi düzenlendi: “*International Public Health Congress - Health in Action*”
 - “Kanser Kayıt Merkezi Yönetmeliği” çıkarılarak kanser bildirimlerinin niteliğinin yükseltilmesi amaçlandı.
 - Sağlık Bakanlığı’nın 80. kuruluş yılı kutlandı, görev yapan Bakan ve Müsteşarların isimleri hastane ve diğer sağlık kuruluşlarına verildi.
 - Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bünyesinde 4 Ekim 2000 tarihinde yürürlüğe giren 618 Sayılı KHK ile “İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü” kuruldu.
 - Acil sağlık hizmetleri yönetmeliği çıktı (11 Mayıs 2000)
 - Kanser kayıt merkezi yönetmeliği çıktı (14 Aralık 2000)
 - Nazilli Verem Savaş Dispanserinde Türkiye’deki ilk “doğrudan gözetim altında tedavi” (DGT / DOTS) sistematik olarak uygulanmaya başlandı. Daha sonra bu uygulama Sağlık Bakanlığı politikası olarak bütün ülkeye yaygınlaştırıldı.
 - Genel Sağlık Sigortası ile ilgili olarak, “Sağlık Sandığı” adı altında tanımlanan bir kanun tasarı taslağı bakanlıkların görüşüne gönderildi ancak bu girişim de sonuçlanmadı.
- 2001**
- DSÖ Avrupa Bölgesi tarafından “Sağlık 21” hedeflerinin açıklanmasından sonra bölgedeki bütün ülkelerin kendi hedeflerini belirlemeleri çerçevesinde Sağlık Bakanlığı 2001 yılında 2020 yılına kadar gerçekleştirilmek üzere 10 temel hedef ve 53 alt hedef belirleyerek bunları “Herkesin Sağlığı – Türkiye’nin Hedef Stratejileri” başlıklı bir kitapta yayınladı.
- 2002**
- Yayınlanan tüzükte halk sağlığı uzmanlık eğitimi 4 yıla çıkartıldı. Benzer uzmanlık dallarına tüzükte yer verilmedi.
 - HASUDER halk sağlığı uzmanının görev tanımını, bilgi ve beceri listesini tanımladı ve yayınladı.
 - Bütün idam kararları ömür boyu hapse dönüştürüldü; Savaş, çok yakın savaş tehdidi ve terör suçları dışındaki suçlar için idam cezası kaldırıldı.
 - Özel hastaneler yönetmeliği çıkartıldı (27 Mart 2002)
 - Sağlık Bakanlığı 18 Mart 2002 tarihinde evlenme muayenelerinde araştırılması gereken hastalıklar listesine AIDS, Hepatit B ve C hastalıklarını da ekledi, genetik yolla geçen hastalıklar ve aile planlaması hakkında danışmanlık verilmesi gerektiğini duyurdu. Bazı il hıfzıssıhha kurulları, bu genelgeye ve 28 Aralık 1993 tarih ve 3960 sayılı Kalıtsal Hastalıklarla Mücadele Kanunu ve bu kanuna dayalı olarak yayınlanan 24 Ekim 2002 tarihli Kalıtsal Kan Hastalıklarından Hemoglobinopati Kontrol Programı ile Tanı ve Tedavi Merkezleri Yönetmeliğine dayanarak evlenecek çiftlerde, erkekte hemoglobinopati tespitinde, kadına da HPLC ile hemoglobin elektroforezi yapılmasına, tek başvurularda ise hemogram, yapılmasına karar verdi.
 - 3 Kasım 2002 seçimlerinin hemen ardından 16 Kasım 2002 tarihinde açıklanan 58. Hükümetin Acil Eylem Planında “Herkesin Sağlığı” başlığı altında sağlık alanında yürütülmesi öngörülen temel hedefler belirtildi.
- 2003**
- Kızamık Okul Aşı Günleri uygulandı.
 - İnsan Hakları ve Biyotıp Sözleşmesi Onaylandığına Dair Kanun çıktı. (5. madde: “Sağlık alanında herhangi bir müdahale, ilgili kişinin bu müdahaleye özgürce ve bilgilendirilmiş bir şekilde muvafakat etmesinden sonra yapılabilir.”)
 - **Acil Eylem Planının belirlenmesinden hemen sonra, 2003 yılı başında Sağlıkta Dönüşüm Programı hazırlanarak Sağlık Bakanlığı tarafından kamuoyuna duyuruldu.**

- 2004**
- 24 Kasım 2004 tarihinde 5258 sayılı “Aile Hekimliği Pilot Uygulaması Hakkında Kanun” çıkartıldı.
 - 5218 sayılı yasayla bütün suçlar için idam cezası kaldırıldı.
 - Erişkinlerde tetanos aşısı uygulanması gereken her durumda Td aşısına geçildi.
 - Sağlık çalışanlarının ücretlendirmelerinde “performansa göre döner sermaye katkı payı ödemesi”, 209 sayılı “Sağlık Bakanlığına Bağlı Sağlık Kurumları İle Esenlendirme (Rehabilitasyon) Tesislerine Verilecek Döner Sermaye Hakkında Kanun” çerçevesinde Sağlık Bakanlığınca 2004 yılında uygulanmaya başlandı.
 - 5 Haziran 2004 tarihinde yayınlanan 5179 sayılı “Gıdaların Üretimi Tüketimi ve Denetlenmesine Dair KHK’nin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun”, Tarım ve Köyşleri Bakanlığını gıda ve gıda ile temasta bulunan malzemeler konularında üretim, işleme, ihracat ve ithalat aşamalarında yürütülen tescil ve denetim hizmetlerinde tek yetkili kamu kurumu durumuna getirdi.
 - 26 Haziran 2004 tarihinde 5193 Optisyenlik hakkında kanun çıktı.
 - Sağlık Bakanlığınca bağlı Sağlık Meslek Liseleri Milli Eğitim Bakanlığınca devredildi.
 - Milli Eğitim Bakanlığınca bağlı olan Validebağ Öğretmenler Hastanesi ile sağlık eğitim kurumları Sağlık Bakanlığınca devredildi.
- 2005**
- 3 Ocak 2005 tarihinde Düzce ili aile hekimliğinin uygulanacağı pilot il olarak seçildi ve aynı yıl Düzce’de sağlık ocakları aile hekimliği merkezlerine dönüştürüldü.
 - 6 Ocak 2005 tarihinde kabul edilen 5283 sayılı kanun ile kamu kurum ve kuruluşlarına ait bütün sağlık birimleri; bunlara ilişkin her türlü görev, hak ve yükümlülükler, taşınmazlar, taşınmazlar ve taşıtlarla birlikte, Sosyal Sigortalar Kurumuna ait olanlar rayiç bedeli karşılığında, diğerleri bedelsiz olarak Sağlık Bakanlığınca devredildi. Böylece, SSK’ya bağlı 145 hastane, 212 dispanser, 11 ağız dış sağlığı merkezi ile 2 özel dal merkezi olmak üzere toplam 370 sağlık tesisi Sağlık Bakanlığınca geçti.
 - 19 Ocak 2005 tarihinde Bazı kamu kurum ve kuruluşlarına ait sağlık birimlerinin Sağlık Bakanlığınca devredilmesine dair kanun çıktı. Kızamık Aşı Günleri başlatıldı.
 - 7 Mart 2005 tarihinde İl Sağlık Müdürlükleri bünyesinde doğrudan Sağlık Müdürlüğüne Bağlı olarak görev yapmak üzere Ulusal Medikal Kurtarma Ekipleri (UMKE) kurulmasına karar verildi.
 - Balıkesir Manyas yöresinde ilk kuş gribi vakası görüldü; hastalık etkeni olan H5N1 virüsü saptandı; aynı yıl Iğdır ili Aralık ilçesinde hastalık görüldü; 2,5 milyonun üzerinde kanatlı hayvan itlaf edildi; 12 kişi H5N1 vakası olarak teşhis edildi; 4 çocuk bu hastalık nedeniyle öldü.
 - Bakanlar Kurulu 12 Ocak 1990 tarihinde sağlığa yönelik riskleri teminat altına alacak ayrı bir sigorta branşı olarak kabul edilmesine yol açmıştı; 15 Ağustos 2005 tarihli tebliğle sigorta branşının adı “Sağlık Sigortası” olarak değiştirildi.
 - Hıfzıssıhha Okulu yeniden açıldı.
 - Evde Bakım Hizmetleri Sunumu Hakkında Yönetmelik çıktı (10 Mart 2005).
- 2006**
- 2006 yılında kızamıkçık, kabakulak ve Hib aşısı programa eklendi, hepatit B ergen aşılması başlatıldı.
 - 16 Mayıs 2006 tarihinde 5502 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Kanunuyla **Bağ-Kur, SSK ve Emekli Sandığı kurumları birleştirildi ve SGK** kuruldu.
 - Sağlık Bakanlığı 2006 yılında “Ulusal Ruh Sağlığı Politika Metni” yayınladı. Daha sonra, bu metnin çerçevesi dikkate alınarak 2011 – 2023 yılları arasındaki politikaları ve eylemleri kapsayan “Ulusal Ruh Sağlığı Eylem Planı” hazırlandı. Söz konusu eylem planının amacı, bir hizmet ağının kurulmasıdır. Eylem Planı’nın temel stratejisi ruh sağlığı hizmetlerinin genel sağlık hizmetlerinin bir parçası olması gerektiridir.
 - 31 Mayıs 2006 tarihinde 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu (SSGSSK) kabul edildi. Kanun 1 Ocak 2007 tarihinde yürürlüğe girdi. Böylece, Türkiye’de genel sağlık sigortası uygulamaları en geniş anlamıyla yürürlüğe girmiş oldu.
 - Ambulanslar ve acil sağlık araçları ile ambulans hizmetleri yönetmeliği çıktı (17 Aralık 2006).

- 2007**
- 2 Mayıs 2007 tarihinde 5624 sayılı Kan ve Kan Ürünleri Kanunu çıkartıldı.
 - Bulaşıcı hastalıklar sürveyans ve kontrol esasları yönetmeliği yayımlandı (30 Mayıs)
- 25 Nisan 2007 tarihinde yayınlanan 5634 sayılı Hemşirelik Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile sağlık memurluğu eğitimlerine son verildi, sağlık memurları hemşirelere eşdeğer kabul edildi, hemşire olabilmek için kadın olma şartı kaldırıldı ve bu tarihten başlayarak erkekler de hemşirelik mesleğine girebilmeye başladı.*
- Anne Ölümleri Veri Sistemi başlatıldı.
- 2008**
- “Kanser kontrol programı” yayımlandı ve 81 ilde toplam 124 KETEM (Kanser Erken Tanı ve Eğitim Merkezi) kuruldu.
 - Beş bileşenli (DaBT-P//Hib) aşının kullanılmasına başlandı.
 - Kasım 2008 tarihinde 7 bileşenli konjuge pnömokok aşısı (KPA) aşısı takvimine alındı.
 - 2006 yılında kabul edilip 2008 yılında yürürlüğe giren 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile sosyal ve sağlık güvence açısından değişik kesimler için çıkartılan yasaların tümü kaldırılarak herkesin bu yasa kapsamında standart sağlık hizmeti alması sağlandı.
 - Ayakta Teşhis ve Tedavi Yapılan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmelik yayımlandı (15 Şubat 2008).
- 2009**
- Şubat 2009 tarihinde Anne -Yenidoğan Tetanos Eliminasyonu programına geçildi.
 - Tıpta uzmanlık eğitimi tüzük yerine yönetmeliklerle düzenlenmeye başlandı.
 - Mart 2009 tarihinde Dünya’da başlayan “domuz gribi” salgını (H1N1 virüsü) Mayıs ayında Türkiye’ye sıçradı. Türkiye’de ilk vaka 16 Mayıs 2009 tarihinde İstanbul’a gelen bir turistte görüldü. Daha sonra İstanbul, Ankara ve İzmir’de 3 yeni vaka daha saptandı. İlk ölüm 25 Ekim 2009 günü görüldü. Ölenlerin sayısı aralık ayında 415 kişiye erişti. Sağlık Bakanlığı bilimsel bir heyet oluşturup salgınla mücadele planı hazırladı. Ancak, zamanın Başbakanı ve Cumhurbaşkanı aşılınmayı ret edince planlamanın uygulanması başarılı olamadı.
 - Ölümleri İzleme Sistemi uygulanmaya başlatıldı.
 - Bebek Ölümlemlerini İzleme Sistemi başlatıldı.
- 2010**
- “Kamu-Özel Ortaklığı” (*Public Private Partnership – PPP*) çerçevesinde büyük şehir hastaneleri inşaatları başladı; 31 yeni proje ile uzmanlaşmış hastaneler ve ileri teknoloji tanı merkezleri ile aynı kampa medikal oteller, laboratuvarlar, araştırma merkezleri, alışveriş merkezleri ve eczaneler planlandı.
 - 21 Temmuz 2010 tarihinde “Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasında Kurum Katkısına İlişkin Usul ve Esaslara Dair Tebliğ” (2010/1) (malpraktis) yayımlandı.
 - İlköğretim 1. sınıfta Td ve canlı polio aşısı yerine DaBT – İPA aşısının uygulanmasına geçildi.
 - 1 Kasım 2010 tarihi itibarıyla Medula sistemini kullanan bütün sağlık hizmeti sunucularında E-Rapor uygulamasına geçildi.
 - Biri turbojet, diğeri turboprop olmak üzere iki adet ambulans uçak ilk olarak 16 Nisan 2010 tarihinde hizmete girdi.

- 2011**
- Tıpta uzmanlık dalları 26 Nisan 2011 tarihinde yayımlanan 6225 sayılı yasa ile Tababet ve Şuabatı Sanatlarının Tarz-ı İcrasına Dair Kanuna taşındı. Kanun ekinde de 4 yıllık halk sağlığı uzmanlık dalı yer aldı.
 - Tıpta Uzmanlık Kurulu 2011'den itibaren 3 dalı Halk Sağlığı yan dal uzmanlık eğitimi programı olarak belirledi: Epidemiyoloji; Çevre Sağlığı; İş Sağlığı ve Meslek Hastalıkları.
 - Nisan 2011 tarihinde 13 bileşenli konjuge pnömokok aşısı yapılmaya başlandı.
 - Sağlık Bakanlığı 2010 yılında "Türkiye Obezite ile Mücadele Eylem Planı (2010-2014)" yayınladı.
 - 11 Ekim 2011 tarihli ve 663 sayılı KHK'nın 58 inci maddesi ile Aile Hekimliği Pilot Uygulaması Hakkında Kanununun adı "Aile Hekimliği Kanunu" olarak değiştirildi. Pilot Kanun ile Düzce ilinde başlayan uygulama 2010 yılı sonu itibarıyla bütün ülkeye yayılmış ve böylece 224 sayılı Sağlık Hizmetlerinin Sosyalleştirilmesi Hakkındaki Kanun yürürlükten tam olarak kaldırılmış ve sağlık ocaklarının tümü kapatılmış oldu.
 - 8 Haziran 2011 tarihinde yayımlanan 633 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı kuruldu. Bakanlığın adı 2018 yılında "Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler" olarak değiştirildi.
 - Türkiye temsilcisi Prof. Dr. Feride Acar'ın çabalarıyla, 11 Mayıs 2011'de İstanbul'da yapılan Avrupa Konseyi Bakanlar Kurulu toplantısında, Kadına Yönelik Şiddet ve Ev İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi'ne ilk imza atıldı. Bu belge, Türkiye tarafından İstanbul'da imzalandığı için kısaca İstanbul Sözleşmesi olarak anılır. Sözleşme 25 Kasım 2011'de TBMM'de kabul edildi. Türkiye İstanbul sözleşmesini parlamentosunda onaylayan ilk ülke oldu.
 - Sağlık Bakanlığı 2011 yılında "Türkiye Diyabet Önleme ve Kontrol Programı – 2011-2014" yayınladı.
 - Tütün Bağımlılığı Tedavi ve Eğitim Birimleri Hakkında Yönetmelik Yayımlandı (23 Kasım 2011)
 - Hıfzıssıhha Enstitüsü kapatıldı.
 - Hıfzıssıhha Okulu yeniden kapatıldı.
 - Antalya'da Dr. Ömer Özkan ilk başarılı uterus naklini ve ayrıca dünyadaki altıncı kol naklini gerçekleştirdi.
- 2012**
- Büyük ölçüde İstanbul Sözleşmesi'nin hükümlerini temel alan 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun, oy birliğiyle TBMM Genel Kurulu'nda kabul edildi. Kanun, 20 Mart 2012 tarihinde yürürlüğe girdi.
 - 30 Haziran 2012 tarihinde 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu yayımlandı. Bu yasa uyarınca 27 Kasım 2010 tarihinde yayımlanarak yürürlüğe giren İşyeri Hekimlerinin Görev, Yetki, Sorumluluk ve Eğitimleri Hakkındaki Yönetmeliğine göre işyeri hekimlerinin eğitiminden tek sorumlu Çalışma Bakanlığı oldu.
 - 2012 yılından başlayarak 663 sayılı KHK ile yataklı tedavi hizmetlerinin sunumundan sorumlu olarak, merkezde Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumu ve taşrada Kamu Hastane Birlikleri kuruldu.
 - Organ ve doku nakli hizmetleri yönetmeliği çıktı (1 Şubat 2012)
 - Sağlık bakanlığı personeline karşı işlenen suçlar nedeniyle yapılacak hukuki yardımın usul ve esasları hakkında yönetmelik yayımlandı (28 Nisan 2012)
 - Antalya'da Dr. Ömer Özkan ilk başarılı yüz naklini gerçekleştirdi.

- 2013**
- Sağlık Bakanlığı tarafından “Türkiye Sağlıklı Beslenme ve Hareketli Hayat Programı (2013-2017)” yayımlandı.
 - İşyeri Hekimi ve Diğer Sağlık Personelinin Görev, Yetki, Sorumluluk Ve Eğitimleri Hakkında Yönetmelik (29 Temmuz 2013)
 - 20 Ocak 2013 tarihinde yayımlanan Aile Hekimliği Uygulama Yönetmeliğinde aile hekimleri şöyle tanımlandı: “Kişiyne yönelik koruyucu sağlık hizmetleri ile birinci basamak teşhis, tedavi ve rehabilite edici sağlık hizmetlerini yaş, cinsiyet ve hastalık ayrımı yapmaksızın her kişiyne kapsamlı ve devamlı olarak belirli bir mekanda vermekle yükümlü, gerektiği ölçüde gezici sağlık hizmeti veren ve tam gün esasına göre çalışan aile hekimliği uzmanı veya kurumun öngördüğü eğitimleri alan uzman tabip veya tabipler.”
 - “Hekim seçme özgürlüğü” adı altında hasta sevk sistemine son verildi.
 - Şehir hastaneleri yapına başlandı.
 - Kızamık salgını görüldü (7415 vaka).
- 2014**
- İstanbul Sözleşmesi yürürlüğe girdi (1 Ağustos 2014). İstanbul Sözleşmesinin yürürlüğe girme sürecinde, kadın ve LGBTİ+ örgütleri ve bağımsız feministler tarafından “İstanbul Sözleşmesi Türkiye İzleme Platformu” kuruldu.
 - Tıpta ve dış hekimliğinde uzmanlık eğitimi yönetmeliği çıktı (26 Nisan 2014).
 - Geleneksel ve Tamamlayıcı Tıp Uygulamaları Yönetmeliği çıktı. Böylece, hacamat, fitoterapi, sülük tedavisi gibi uygulamalar yasallaştı. (27 Ekim 2014)
- 2015**
- İstanbul Sözleşmesinin izlenmesi ve denetlenmesinden sorumlu bağımsız uzmanlar komitesi GREVIO’nun “Kadınlara Yönelik Şiddet ve Ev İçi Şiddete Karşı Uzman Eylem Grubu” oluşturuldu (5 Mayıs 2015).
 - Anayasa Mahkemesi Genel Kurulu, 11 Kasım 2015 tarihinde, bir başvuru dosyasını karara bağladı ve zorunlu aşı uygulaması hususunda verilen tedbir kararı nedeniyle başvuruçunun maddi ve manevi varlığın korunması ve geliştirilmesi hakkının ihlal edildiğine karar verdi. Yani, aşı yapılabilmesi için kişinin (ya da ailesinin) izninin alınması gerektiğine hükmetti. Bu tarihten sonra toplumsal aşı uygulamalarının yasal düzenlemelerin nasıl olması gerektiğine dair çalışmalar başladı.
 - 5 Şubat 2015 tarihinde yayımlanan bir yönetmelikle Toplum Sağlığı Merkezleri (TSM) kuruldu.
 - Halk sağlığı laboratuvarları ve yetkilendirilmiş laboratuvarların çalışma usul ve esasları hakkında Yönetmelik yayımlandı (22 Ocak 2015).
 - Dr. Aziz Sancar kimya dalında Nobel ödülü aldı.
 - E-nabız sistemi başlatıldı.
 - Zamanın Başbakanı B. Yıldırım 2000 yılından 2015 yılına dek özel hastanelerin kamu hastanelerine oranının %30,3’ten % 63,3’e yükseldiğini açıkladı.
- 2016**
- 669 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirler Alınması ve Milli Savunma Üniversitesi Kurulması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararnameye (KHK) göre, GATA ve Asker Hastaneleri 15 Ağustos 2016’da Sağlık Bakanlığına devredildi.
 - 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu çıktı.
- 2017**
- 1982 yılında bağımsız bir daire olarak kurulmuş olan Kansere Savaş Daire Başkanlığı kapatılarak yeni kurulmuş olan Türkiye Halk Sağlığı Kurumu içinde “Kanser Daire Başkanlığı” adıyla yeniden örgütlendi. 25 Ağustos 2017 tarih ve 694 sayılı KHK ile kurulan Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü’nün kurulmasından sonra Kanser Daire Başkanlığı da bu genel müdürlük bünyesine aktarıldı.
 - Sağlık Bakanlığı ile Dünya Sağlık Örgütü arasında 17 Mayıs 2017 tarihinde “İnsani ve Sağlık Acil Durumlarına Hazırlık DSÖ Coğrafi Ayrık Ofisi’nin İstanbul’da Kurulmasına İlişkin Ev Sahibi Ülke Anlaşması” imzalandı.
 - 25 Ağustos 2017 tarihinde yayımlanan 694 sayılı KHK ile Sağlık Bakanlığı merkez teşkilatında yer alan Türkiye Halk Sağlığı Kurumu ve Kamu Hastaneleri Kurumları kapatılarak Genel Müdürlüklere dönüştürüldü. Böylece, Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü kurulmuş oldu. İllerde ise bu yapıların uzantıları İl Sağlık Müdürüne bağlı Halk Sağlığı Hizmetleri Başkanlığı ve Kamu Hastaneleri Hizmetleri Başkanlığı şeklinde oldu.
 - Uluslararası Sağlık Turizmi ve Turistin Sağlığı Hakkında Yönetmelik çıktı (13 Temmuz 2017)
 - 25 Ocak 2017 tarihinde Tıbbi Atıkların Kontrolü Yönetmeliği yayımlandı.

- 2018**
- Kazakistan'ın Astana kentinde ikinci TSH konferansı düzenlendi ve "Astana Bildirisi" yayımlandı.
 - 10 Temmuz tarihinde 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi yayımlandı. Kararnamede Sağlık Bakanlığının da örgütlenmesi tanımlandı.
 - 15 Temmuz 2018 tarihinde 4 Sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar İle Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi yayımlandı.
 - 11 Ekim 2018 tarihinde ilk şehir hastanesi Mersin'de açıldı.
 - Sağlık Bakanlığının hizmet binası ve logosu değiştirildi.
- 2019**
- Sağlık Bakanı, 13 Kasım 2019 tarihinde TBMM Plan ve Bütçe Komisyonunda yaptığı konuşmada, bundan böyle "Şehir Hastaneleri" nin kamu kaynakları ile yapılıp işletileceğini, böylece özel şirketlere kira ve yatak işgal garantisi nedeniyle ödeme yapılmayacağını açıkladı
 - Sağlık Bakanlığı tarafından 6698 sayılı Kişisel Verileri Koruma Kanunu dayanak alınarak hazırlanan Kişisel Sağlık Verileri Hakkında Yönetmelik 21 Haziran 2019 tarih ve 30808 sayılı Resmi Gazetede yayımlandı.
 - Kızamık salgını görüldü (2391 vaka)
- 2020**
- 25 Şubat 2020 tarihinde yayınlanan bir Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile sigara, sarmalık kıyılmış tütün mamulü, pipoluk tütün mamulü, nargilelik tütün mamulü, puro, sigarillo haricindeki tütün mamulleri ile ısıtılarak ya da yakılarak tüketilenler ve nikotin içersin ya da içermesin tütün mamulünü taklit eder tarzda kullanılan elektronik sigara ve elektronik nargile dahil her türlü mamul ve bu mamullerin tüketiminde kullanılan elektronik cihaz, aksam, yedek parça ve solüsyonların ithali yasaklandı.
 - 11 Mart 2020 Türkiye'de ilk COVID – 19 vakası görüldüğü açıklandı ve pandemi önlemleri alınmaya başlandı.
 - Covid-19 ile mücadele çerçevesinde "Hayat eve sığar" uygulaması başlatıldı.
 - 15 Nisan 2020 tarihinde "Sağlık Hizmetleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi" TBMM'de kabul edildi. Böylece, sağlık personeline karşı şiddet olaylarındaki yaptırımlar artırıldı.
 - Sağlık Bakanlığı ile Dünya Sağlık Örgütü arasında 17 Mayıs 2017 tarihinde imzalanan "İnsani ve Sağlık Acil Durumlarına Hazırlık DSÖ Coğrafi Ayrık Ofisi'nin İstanbul'da Kurulmasına İlişkin Ev Sahibi Ülke Anlaşması" 21 Ağustos 2020 tarihinde yürürlüğe girdi.
 - 2020 bütçe görüşmeleri sırasında Sağlık Bakanı, Bütçe ve Plan Komisyonunda yaptığı konuşmada, 10 yeni şehir hastanesinin genel bütçe kaynaklarıyla yapılacağını söyledi.
 - Yaz aylarında iktidar kanadındaki yetkililerin İstanbul Sözleşmesine yönelik eleştirileri yoğunlaştı. Kadın örgütleri tarafından sözleşmeyi savunan ve konuyla ilgili farkındalığı arttırmaya yönelik kampanyalar örgütlendi.
 - Tıp bayramı kutlamalarının yüzüncü yılı,14 Mart 2020 tarihinde "Hastaya Şifa, Vatana Feda, Ecdada Vefa" sloganı ile kutlandı.
- 2021**
- Türkiye, ilk imzacısı olduğu İstanbul Sözleşmesi'nden, 20 Mart 2021 tarihinde Resmi Gazetede yayınlanan bir Cumhurbaşkanlığı Kararı ile çekildiğini duyurdu. İstanbul Sözleşmesi'nin ilgili 80'inci maddesi uyarınca taraflardan herhangi biri sözleşmeyi tek tarafı feshedebildiğinden, Türkiye, Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile 1 Temmuz 2021 tarihinde sözleşmeden resmen çekilmiş oldu.
 - Türk Eczacıları Birliği 2 Temmuz 2021 günü Ankara'da bir basın açıklaması yaparak daha fazla eczacılık fakültesi açılmaması ve alt yapısı yetersiz olan fakültelerin kapatılması gerektiğini belirtti.
 - Aile Hekimliği Sözleşme ve Ödeme Yönetmeliğinde 30 Haziran 2021 tarihinde yapılan değişiklikle aile hekimlerine "aile sağlığı merkezi"nin temizlik, bakım, büro işleri gibi cari işleri karşılığında fatura zorunluğu olmamak ve artan kısmı hekime kalmak kaydıyla cari ödenek verilmesi sistemi başlatıldı.

2022

- Eskişehir, Karabük ve Kırşehir illerinde Aile Dış Hekimliği Pilot Uygulaması başlatıldı.
- Covit-19 pandemisi sırasında başlatılan “Hayat eve sığar” programı (HES kodu) uygulaması sona erdi.
- 10 Şubat 2022 tarihinde “Uzaktan Sağlık Hizmetlerinin Sunumu Hakkında Yönetmelik” yayımlandı.
- 29 Temmuz 2022 tarihinde Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği yayımlandı.
- 28 Eylül 2022 tarihinde Ankara Etlük Şehir Hastanesi açıldı. Toplam alanı 1 milyon 22 bin 725 metrekare, toplam kapalı alanı 1 milyon 145 bin 129 metrekare, toplam yatak kapasitesi 4 bin 50 olan hastanede, 1000 poliklinik, 125 ameliyathane, 691 yoğun bakım yatağı 3 bin 359 servis yatağı yer alıyor.
- Türk Tabipleri Birliği (TTB) yetkilileri 2022 yılında 2685 sağlıkçının yurt dışına gidebilmek için iyi hal belgesi almak üzere başvurduğunu açıkladı.
- 2022 yılında 422 sağlık çalışanı şiddete maruz kaldı.

2023

- 6 Şubat 2023 günü saat 4.17de merkezi K. Maraş'ın Pazarcık ilçesi olan, dokuz saat sonra ise Elbistan ilçesinde 7.8 ve 7.5 büyüklüklerinde iki deprem oldu. Cıvardaki 11 ilde çok büyük hasara neden olan depremlerde 50.000'den fazla kişi yaşamını yitirdi, 122.000'den fazla kişi yaralandı. Türkiye Cumhuriyeti tarihinde gerçekleşmiş en büyük, en uzun ve en şiddetli deprem olarak kayıtlara geçti. Deprem bölgesinde “afet tıbbi” ve “afet yönetimi” konularında ciddi sorunlar yaşandı.
- Orta Asya'da sağlık turizmi alanında gelişmeler sağlamak amacıyla Türkiye'nin önderliğinde, Kazakistan, Kırgızistan, Azerbaycan ve Özbekistan ile kurulan Türk Dünyası Plastik Cerrahi Platformu kuruldu.
- 27 Mayıs 2023 tarihinde Beşeri Tıbbi Ürünlerin Klinik Araştırmaları Hakkında Yönetmelik yayımlandı. Yönetmelikle 13 Nisan 2013 tarihli İlaç ve Biyolojik Ürünlerin Klinik Araştırmaları Hakkında Yönetmelik yürürlükten kaldırıldı.
- 27 Mayıs 2023 tarihinde İleri Tedavi Tıbbi Ürünler Ruhsatlandırma Yönetmeliği yayımlandı.
- 15 Eylül 2023 günü, Türkiye'de Korona virüsün Eris varyantının görüldüğünü açıklandı.
- Türk Tabipleri Birliği (TTB) yayımladığı raporda Türkiye'deki 91 kamu tıp fakültesinden 32 tanesinin, 37 vakıf tıp fakültesinden 10 tanesinin hastanesi olmadığını açıkladı.
- İlçe Sağlık Müdürü, aile hekimleri hakkında soruşturma açmaya yetkili kılındı.
- Sağlık Bakanlığı 2023 yılının ilk 6 ayında beyaz kod uygulaması çerçevesinde 9.035 sağlıkçının emniyet örgütüne başvurduğunu açıkladı. (21 Eylül 2023 tarihli açıklama)
- HASUDER, EUPHA (The European Public Health Association) tam üyesi oldu.

Türkiye’de 100 Yıl Böyle Geçti Sağlıkta Olanlar (1923 – 2023)

Zafer Öztek

